



APTEEKKIEN ELÄKEKASSA
Toimintakertomus ja tilinpäätös 1.1.–31.12.2024
(161. toimintavuosi)

Kirjanpitovelvollisen nimi: Apteekkien Eläkekassa

Osoite: Kalevankatu 13, 00100 Helsinki

Kotipaikka: Helsinki

Y-tunnus: 0116361-0

Sisällysluettelo	sivut
Toimintakertomus vuodelta 2024	3-12
Tuloslaskelma	13
Tase	14
Rahoituslaskelma	15
Tilinpäätöksen liitetiedot	16-25
Riskienhallinta ja riskit	26-29
Vastuullinen sijoittaminen	30
Tiivistelmä tunnusluvuista	31-35
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	36-37
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	38
Tilinpäätösmerkintä	38

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2024

ETUUEDET JA TOIMINTAPIIRI

Apteekkien Eläkekassa (jäljempänä Eläkekassa) hoitaa Suomen apteekki-alan työntekijän eläkelain (TyEL) ja yrittäjän eläkelain (YEL) mukaista eläketurvaa.

Eläkekassan toiminta on jaettu kahteen osastoon: Työntekijän eläkelain mukaista peruseläketurvaa hoitavaan B-osastoon, johon kuuluvat kaikki osakkaiden palveluksessa olevat työntekijät, joiden työsuhde on TyEL:n alainen sekä yrittäjän peruseläketurvaa hoitavaan C-osastoon, johon kuuluvat apteekkarit ja heidän apteekkityössängsä avustavat perheenjäsenet.

Osakkaat

Eläkekassan osakkaita ovat 31.12.2023 alkaen olleet lääkkeiden vähittäiskauppaa ja lääkehuoltoa harjoittavat työnantajat sekä lääkkeiden vähittäiskauppaan ja lääkehuoltoon kiinteästi liittyvät työnantajat, Suomen Apteekkariliitto ja Suomen Farmasialiitto SFL ry, sekä liittojen enemmistöomisteiset lääkealalle palveluita tarjoavat työnantajat, joiden toiminta tukee lääkkeiden vähittäiskaupan ja lääkehuollon toimintaa, ja jotka lisäksi muodostavat alan liittojen ja koko alan kanssa toiminnallisen ja taloudellisen kokonaisuuden. Eläkekassan osakkaina on työnantajia, joiden toiminta tukee lääkkeiden vähittäiskauppaa ja lääkehuoltoa. 24.5.2024 alkaen tuli voimaan sääntömuutos, jonka perusteella myös Apteekkien työnantajaliitto Apta ry ja Suomen Proviisoriyhdistys ry voivat halutessaan liittyä eläkekassan osakkaiksi. Osakkaita oli toimintavuoden päättyessä 651 (649 vuonna 2023).

Toimintapiiriin kuuluvien lukumäärä

	31.12.2024	31.12.2023	Muutos
B-osasto	7572	7375	+ 197
C-osasto	715	694	+ 21

KASSANKOKOUS

Varsinainen kassankokous pidettiin 24.4.2024. Kokouksessa käsiteltiin Eläkekassan sääntöjen 20 §:n mukaiset asiat. Lisäksi käsiteltiin sääntömuutos.

Kokoukseen osallistui kuusi B-osaston vakuutettua, jotka lisäksi edustivat annetuilla valtakirjoilla 272 vakuutettua. Kokoukseen osallistui myös neljä osakasta, jotka olivat samalla C-osaston jäseniä. Kokouksen puheenjohtajana toimi apteekkari Anders Karlsson.

HALLINTO

Hallitus

Eläkekassan hallitukseen kuuluu kuusi jäsentä, joista kolme edustaa B -osastoa ja kolme C -osastoa. Kummallakin osastolla on yksi ryhmäkohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten toimikausi on kolme vuotta. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut apteekkari Tommi Saarelainen (21.4.2021 alkaen). Varapuheenjohtajana on toiminut työmarkkinajohtaja Minna Hälikkä (26.4.2023 alkaen). Hallituksella oli toimintavuoden aikana kahdeksan kokousta. Hallituksen kokoonpano on ollut varsinaisesta kassankokouksesta lähtien seuraava (suluisissa toimikauden päättymisajankohta). Huom. kauden päätyminen voi poiketa aiemmasta sääntöuudistuksen seurauksena.

C-osaston jäsenten ja eläkekassan osakkaiden edustajat

Varsinaiset jäsenet

Apteekkari Tommi Saarelainen, Imatra, (31.12.2025)

Apteekkari Anna Schoultz, Kirkkonummi, (31.12.2026)

Apteekkari Risto Holma, Espoo, (31.12.2027)

Varajäsen

Apteekkari Tiina Heikkilä, Kauniainen, (31.12.2026)

B-osaston jäsenten edustajat

Varsinaiset jäsenet

Työmarkkinajohtaja Minna Hälikkä, Espoo, (31.12.2025)

Farmaseutti Katja Tanskanen, Ylämylly, (31.12.2026)

Farmaseutti Soili Rikkinen, Lempäälä, (31.12.2024)

Varajäsen

Sairaala-apteekkari Paula Haapakoski, Ylivieska, (31.12.2026)

Työvaliokunta

Hallituksen työvaliokunnan jäseninä toimivat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, eläkekassan toimitusjohtaja, sijoituspäällikkö ja talouspäällikkö. Lisäksi läsnä voi olla johtoryhmän jäseniä riippuen kokouksissa käsiteltävistä asioista. Työvaliokunnan tehtävänä on ollut toimia valmistelu- ja päätöselimenä hallituksen valtuuttamissa asioissa sekä hoitaa Eläkekassan sijoitustoimintaa hallituksen määrittelemän strategian mukaisesti. Työvaliokunta piti seminaaripäivän 7.8.2024. Lisäksi työvaliokunta piti kaksi kokousta vuoden 2024 aikana.

Tilintarkastajat

Kassankokous valitsi Eläkekassan vuoden 2024 tilejä ja hallintoa tarkastamaan Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n, jossa vastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Martin Grandell. Tilintarkastusyhteisön toimiessa tilintarkastajana ei varatilintarkastajaa nimetä.

HENKILÖSTÖ JA ASiantuntijat

Henkilöstö

Eläkekassan toimitusjohtajana on toiminut KTM Hannu Hokka ja toimitusjohtajan varahenkilönä on toiminut eläkehallintopäällikkö Marja Koponen. Vuonna 2024 eläkekassan palveluksessa oli 17 henkilöä. Kassan henkilöstö on soveltanut työn hybridimallia eli työtä on tehty joustavasti sekä toimistolla että etätyössä.

Asiantuntijat ja ulkopuoliset palvelut

Eläkekassan vakuutusmatemaatikkona on toiminut Lauri Ojala, SHV, Porasto Oy:stä. Riskienhallintatoiminnon asiantuntijana on toiminut riskienhallintojohtaja Janne Ryhänen, Porasto Oy:stä. Säännösten noudattamista valvovasta toiminnosta (compliance) on vastannut Jenni Laininen, Laininen Law Oy:stä. Tietosuojavastaavana on toiminut OTM Elli Heino, Porasto Oy:stä. Asiantuntijalääkärinä on toiminut LL, työterveyshuollon erikoislääkäri Otso Ervasti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Eläkevakuuttajien toimintaympäristöön vaikuttivat toimintavuonna 2024 aleneva korkotaso ja maltillistunut inflaatiokehitys. Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden vahva imu, mutta toisaalta Euroopan talouskasvun hyytyminen vaikuttivat osaltaan sijoitusmarkkinoilta saatuun tuottoon. Geopoliittinen epävarmuus jatkui Venäjän Ukraina-hyökkäyssodan pitkittyessä ja sitä lisäsi Lähi-Idän kriisi Gazassa, mutta energian maailmanmarkkinahinnat pysyttelivät kuitenkin melko maltillisina.

Eläkejärjestelmä

Eläkesäätiö- ja eläkekassalain voimaan tulon vuoksi Eläkekassa muutti sääntöjään uutta sääntelyä vastaavaksi 31.12.2023 alkaen. Vuoden 2024 kassankokous päätti myös pienehkön muutoksen sääntöihin Eläkekassan toimintapiiriin liittyen. Eläkekassan toimintapiiriin kuuluvat muutoksen jälkeen Apteekkien työnantajaliitto Apta ry ja Suomen Proviisoriyhdistys ry. Finanssivalvonta vahvisti muutokset voimaan sääntöihin 24.5.2024 alkaen.

Eläkekassassa otettiin käyttöön yrittäjän eläkelain mukaisten vakuutuksien hoitamiseen tarkoitettu uusi YEL-järjestelmä jo joulukuussa 2023. Järjestelmän kehittäminen jatkui edelleen vuonna 2024, ja YEL-vakuuttamisen asiat on jo hoidettu kokonaan uuden järjestelmän avulla koko vuoden 2024 ajan. Järjestelmän kehittäminen jatkuu vielä arviolta ainakin osan vuotta 2025.

Yrittäjän eläkelain muutokset työtulon tarkistamisesta tulivat voimaan vuoden 2023 alusta. Työtulotarkistuksia on tehty vuonna 2023 alle 15 000 euron työtuloille sekä vuonna 2024 tarkistettiin kaikki 15 000 euroa suuremmat, mutta alle 25 000 euron työtulot. Työtulojen tarkistaminen jatkuu vuonna 2025 kaikkien yli 25 000 euron työtulojen tarkistamisella. Vuonna 2025 tarkistettavat työtulot ovat eläkekassassa selkeästi suurin tarkistettava ryhmä. Vuoden 2025 jälkeen YEL-vakuutettujen työtulot tarkistetaan joka kolmas vuosi. Eläkekassa on työtulotarkistuksien vuoksi tarvittaessa lähestynyt YEL-vakuutettuja asiassa kirjeitse. Eläkekassan vakuutetuille on tähän mennessä tarkistuksen perusteella tehty muutamia työtulojen muutoksia.

Eläkeuudistusta valmisteltiin työmarkkinoiden keskusjärjestöjen sekä ministeriöiden työryhmissä tiiviisti koko vuoden 2024 ajan. Työmarkkinakeskusjärjestöt saavuttivat neuvottelutuloksen muutoksista eläkejärjestelmään 19.1.2025 ja alustavasti neuvottelutulos täytti uudistukselle asetetut tavoitteet. Lain muutoksien valmistelu aloitetaan STM:ssä työryhmässä kevään 2025 aikana.

Eläkeuudistuksen keskeinen osa on sijoitusuudistus, joka parantaa yksityisten alojen työeläkelaitosten mahdollisuuksia tavoitella parempia tuottoja eläkevaroille. Se nostaa osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun (OLV) 30 prosenttiin, mikä osaltaan mahdollistaa sijoitusten osakepainon kasvattamisen maksimissaan 85 prosenttiin. Se laskee vakavaraisuusrajan turvaavuustason 95 prosenttiin, mikä vähentää sijoitusten pakkomyyntiä epäsuotuisina aikoina. Uudistus laajentaa velkavivun käyttömahdollisuuksia kiinteistösijoituksissa ja rajoittaa yritysten maksamien eläkemaksujen takaisinlainausta. Se myös lisää jonkin verran eläkevarojen sijoitusten riskipitoisuutta ja tuottovaihtelua aiempaan verrattuna.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on kokoontunut vuosina 2023 - 2024 eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toiminnan ulkoistamista selvittävä työryhmä, jonka toimikausi jatkui 1.9.2024 asti. Työryhmän tehtävänä on ollut selvittää lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintojen ulkoistamiseen liittyviä oikeudellisia kysymyksiä. Työryhmä antoi mietintönsä toimikauden päätteeksi. Mietintö oli kirjoitettu hallituksen esityksen muotoon. Mietintö oli lausunnolla loppuvuonna 2024 ja myös eläkekassa antoi siihen oman lausuntonsa. Hallituksen esitys eläkesäätiöiden ja -kassojen toiminnan ulkoistamisesta on tarkoitus antaa hallitukselle myöhemmin.

Työkykyä ja työhyvinvointia edistävä toiminta

Työhyvinvointitoiminnan tavoitteena on antaa tietoa työkyvyttömyysriskeistä ja tukea käytännön osaamista työkyvyttömyysriskien ennaltaehkäisemisessä ja hallinnassa. Apteekkiala on perinteisesti edistänyt kattavalla yhteistyöllä työkykyä ylläpitävää ja työhyvinvointia lisäävää toimintaa. Apteekkialan Työhyvinvointiryhmässä ovat eläkekassan lisäksi mukana Suomen Apteekkariliitto, Suomen Farmasialiitto, Palvelualojen ammattiliitto PAM, Apteekkien Työnantajaliitto ja Työturvallisuuskeskus. Ryhmän vetovastuu on Eläkekassalla.

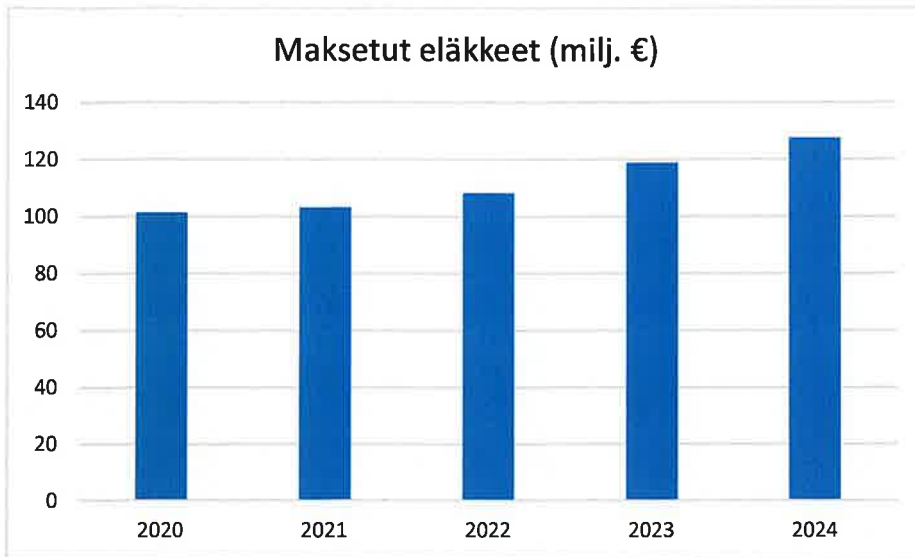
Toimintavuonna työkykykoordinaattorin neuvontapalvelu on jatkunut. Palvelu tarjoaa varhaisen vaiheen ohjausta ja tukea apteekkien työntekijöille sekä työnantajille työkykyä uhkaavissa tilanteissa, jolloin työstä selviytyminen on koetuksella.

Syksyllä 2024 toteutettiin kaksi Työhyvinvointikorttikoulutusta, Helsingissä ja Kuopiossa. Järjestimme myös kaksi webinaaria, joista tehtiin tallenteet. Aiheina webinaareissa olivat Mielen terveyden häiriöt sekä Työterveysyhteistyö ja varhainen tuki.

Eläkekassa järjestää yhdessä kuntoutuskylpylä Peurungan kanssa kaksi apteekkareille suunnattua Kiila-kuntoutuskurssia, jotka alkoivat loppuvuodesta ja jatkuvat vuonna 2025. Kurssin tavoitteena on tukea apteekkareiden työkykyä ja jaksamista sekä etsiä hallintakeinoja kuormittumiseen. Yhteistyö Helsingin yliopiston, Åbo Akademin kanssa jatkui ja lisäksi Itä-Suomen yliopisto saatiin mukaan. Koulutuspäivän teema työhyvinvoinnin johtamisesta osana yliopiston proviisorin koulutusohjelmaa on katsottu tärkeäksi ja yhteistyö kaikkien yliopistojen kanssa jatkuu. Panostusta työkykyä ja työhyvinvointia edistävään toimintaan on jatkettu. Viestintää ja eläkekassan näkyvyyttä yhdessä Työhyvinvointiryhmän kanssa on pyritty lisäämään. Työhyvinvointiasiat olivat esillä myös eläkekassan näyttelyosastoilla Apteekkari 2024 -tapahtumassa ja Farmasian Päivillä sekä eläkekassan puheenvuorossa Apteekkien työnantajaliiton henkilöstöjohton päivillä.

ELÄKKEET

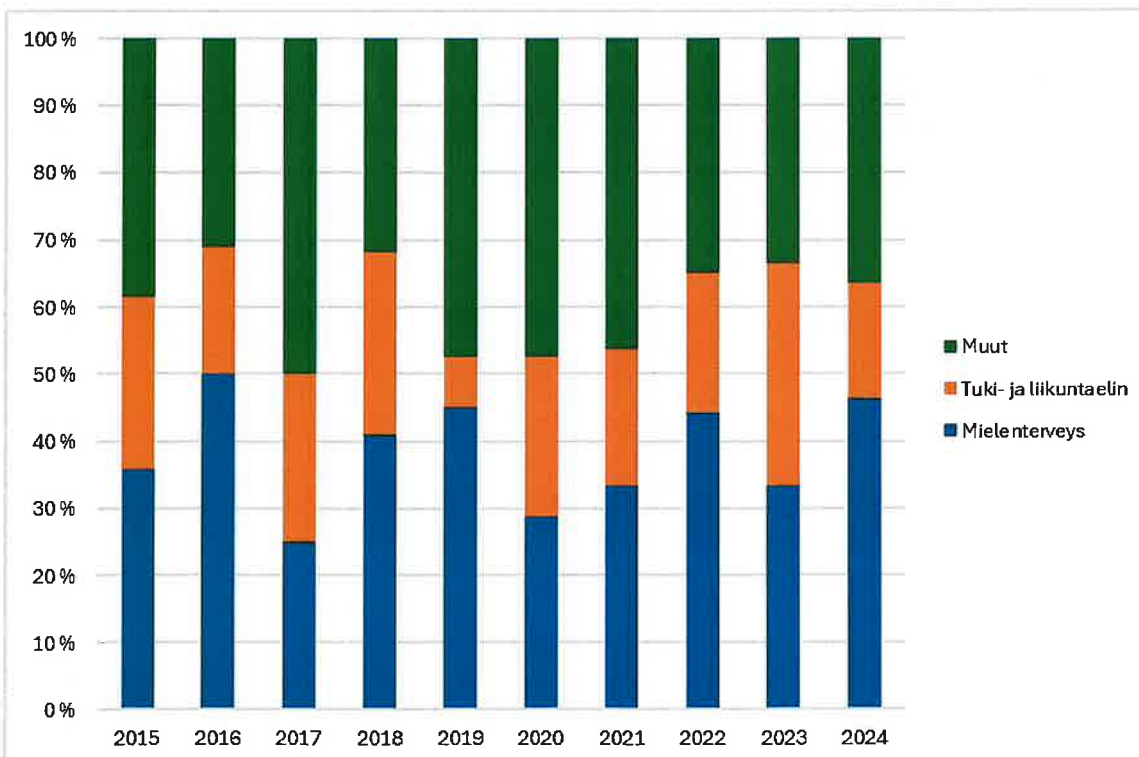
Vuonna 2024 Eläkekassa maksoi lakisääteisiä eläkkeitä ja muita korvauksia yhteensä 127,5 (118,8) miljoonaa euroa, mikä oli 7,3 (9,6) prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.



Kuva: Maksetut eläkkeet 2020-2024 (milj. €)

Eläkepäätöksiä annettiin vuoden 2024 aikana yhteensä 710 (602), johon lukuun sisältyvät muun muassa kuntoutustuen jatkopäätökset sekä vanhuuseläkepäätökset lisää karttuneista eläkkeistä. Eläkehakemuksia hylättiin 37 (31) kappaletta ja nämä sisältyvät kaikkiin annettuihin eläkepäätöksiin edellä. Työkyvyttömyyseläkkeiden hylkäysprosentti oli 20,0 (16,3).

Mielenterveyden sairaudet ovat selkeästi suurin yksittäinen työkyvyttömyyttä aiheuttava sairaus. Tuki- ja liikuntaelin-sairauksien osuus työkyvyttömyyden taustalla on vaihdellut vuosittain jonkin verran.



Kuva: Myönnetyt työkyvyttömyyseläkkeet diagnoosin mukaan (%).

Eläkkeensaajia oli toimintavuoden päättyessä 5 079 (5 047). Eläkkeensaajista 93,9 (92,7) prosenttia oli naisia. Keski-ikä uusissa alkaneissa eläkkeissä oli 65,2 (64,9) vuotta.

Annettujen eläkepäättösten lukumäärät kasvoivat vuonna 2024 noin 100 päätöksellä. Päätöksiä annettiin aiempaa enemmän erityisesti osittaisessa varhennetussa vanhuuseläkkeessä, vanhuuseläkkeissä sekä hautausavustuksissa.

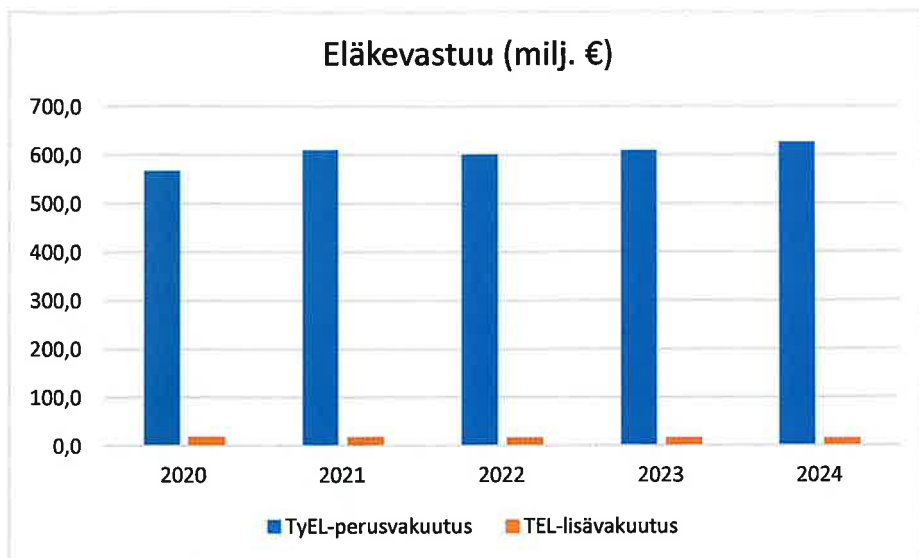
ELÄKKEET JA KORVAUKSET		
Myönnetyt (kpl)	2023	2024
Lakisääteiset eläkkeet TyEL:n mukaiset (B-osasto)		
Peruseläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	74	92
Työkyvyttömyyseläkkeet	45	36
Kuntoutusrahat ja -avustukset	23	15
Perhe-eläkkeet	21	27
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	33	64
Lisäeläkkeet (TEL)		
Vanhuuseläkkeet	54	67
Työkyvyttömyyseläkkeet	14	3
Perhe-eläkkeet	2	1
YEL:n mukaiset (C-osasto)		
Peruseläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	33	37
Työkyvyttömyyseläkkeet	1	2
Perhe-eläkkeet	5	5
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	8	19
Muut lakisääteiset korvaukset		
Hautausavustukset	46	84

Kuva: Myönteisiä päätöksiä oli yhteensä 452 kpl. Tämä luku sisältää vain ensimmäisen päätöksen vakuutetulle eli luvussa ei ole mukana muun muassa kuntoutustuen jatkopäätöksiä, vanhuuseläkepäättöksiä lisää karttuneista ja osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen annettuja vanhuuseläkepäättöksiä.

Eläkevastuut

B-osaston eli TyEL -perusturvan vastuu oli 626,0 (608,9) miljoonaa euroa. TEL-lisäturvan vastuu oli 14,8 (15,9) miljoonaa euroa. Yhteensä B-osaston vastuu oli 640,9 (624,8) miljoonaa euroa, josta lisävakuutusvastuun muodossa olevaa puskuria oli 38,0 (51,6) miljoonaa euroa. Vastuuvelka 640,9 miljoonaa euroa on katettu kokonaisuudessaan. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu (OLV) kasvoi 16,6 miljoonaa euroa ja oli vuoden 2024 lopussa 16,4 miljoonaa euroa. Omaisuuden käypä arvo oli 788,5 (746,7) miljoonaa euroa.

YEL:n mukaisen C-osaston vastuuvelka oli 24,6 (14,9) tuhatta euroa. C-osastoon vastuuta muodostuu vain, jos eläkekassalla on vakuutusmaksusaatavia.



Kuva: Eläkevastuu (milj. €)

Vakuutusmaksut

B-osaston eli TyEL:n vakuutusmaksutulo oli 62,0 (59,9) miljoonaa euroa ja C-osaston eli YEL:n maksutulo oli 16,8 (16,6) miljoonaa euroa.

B-osaston palkkasumma oli 255,6 (247,4) miljoonaa euroa.

Eläkekassan eläkejärjestelmältä saama vastuunjakokorvaus oli TyEL:n osalta 18,7 (16,7) ja YEL:n osalta 16,7 (14,5) miljoonaa euroa.

Maksutaso

Vuosien 2024 ja 2023 maksuprosentit olivat Eläkekassassa seuraavat:

	2024	2023
B-osaston perusturva yhteensä	24,25%	24,2%
Työnantajan osuus	16,75%	16,8%
Työntekijän osuus	7,5%	7,4%

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vaikutus vakuutusmaksuun oli 1,09 (1,25) prosenttiyksikköä.

Vuodelle 2024 vahvistettu valtakunnallinen TyEL -maksutaso oli yrityksissä ilman hyvityksiä ja tilapäistä alennusta 25,12 (25,30) prosenttia palkoista. Työnantajan maksu yhtiössä oli 17,3 prosenttia. Työntekijän TyEL-maksu oli alle 53-vuotiailta ja yli 62-vuotiailta 7,15 prosenttia ja 53–62-vuotiailta 8,65 prosenttia.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain YEL:n mukaisen vakuutusmaksuprosentin. Vuonna 2024 se oli 24,1 (24,1) prosenttia alle 53-vuotiailta ja 53–62-vuotiailta 25,6 prosenttia sekä yli 62-vuotiailta 24,1%.

Keskimääräinen yhtiöiden antama hyvitys oli 0,4 prosenttia. Työeläkevakuutusyhtiöiden tapaan laskettaessa eläkekassan antama hyvitys oli 1,06 prosenttia palkoista. Yhteensä eläkekassan antama hyvitys oli 2,7 (3,4) miljoonaa euroa. Keskimääräisen työnantajan palkkasumma vuonna 2024 oli noin 393 000 euroa. Tällöin työnantajan saama hyvitys Eläkekassasta oli 4 165 euroa. Vakuutettua kohden hyvitys oli 358 euroa.

Eläkekassan hallitus teki päätöksen olla käyttämättä kertaluonteista alennusta vuonna 2020, joten tulevina vuosina 2024–2025 ei ole myöskään lisää perittävää korotettuna maksuna kuten työeläkevakuutusyhtiöt tekevät.

Hoitokulut

Eläkekassan tuloslaskelman mukaiset hoitokulut, kun ne eivät liity sijoitustoimintaan, ovat henkilöstön palkkaukseen, koulutukseen, toimiston ja hallinnon ylläpitoon sekä omiin kiinteistökustannuksiin sekä hallituksen toimintaan liittyviä kuluja. Lisäksi kustannuksia syntyy palvelumaksuista (mm. aktuaaripalvelut, vakavaraisuuslaskenta), tietohallinnosta sekä asiantuntijapalveluista. Lakisäänteisten maksujen sekä säännöksiin liittyvien kustannusten osuus on kasvanut vuosittain. Sijoitustoimintaan liittyvät hallintokulut otetaan huomioon sijoitustoiminnan kuluina. Eläkekassan B-osaston hoitokulut olivat 3,4 (3,3) miljoonaa euroa. Ne olivat 1,0 (1,0) prosenttia palkkasumman ja YEL-työtulosumman yhteismäärästä laskettuna.

SIJOITUSTOIMINTA

Vuonna 2024 etenkin USA:n talouskasvu yllätti jälleen vahvuudellaan huolimatta rahapolitiikan kireästä virityksestä. USA:n talouskasvua on kannatellut etenkin vakaana pysynyt työmarkkina. Euroalueen talouden osalta viesti oli kahdentalainen. Toisaalta kasvu kiihtyi lähelle yhtä prosenttia vuoden 2023 nollakasvun tasolta, mutta kasvuvauhti jäi edelleen alle potentiaalisen tason. Hintojen nousuvauhdin hidastuessa jo lähelle keskuspankkien kahden prosentin tavoitetasoa pystyivät sekä USA:n että Euroopan keskuspankki aloittamaan rahapolitiikan keventämisen, mikä antoi tukea talouskasvulle. Myös Kiinassa talouskasvu oli lopulta hieman odotuksia parempaa, mutta huolenaiheena pysivät maan talouden pitkän aikavälin rakenteelliset haasteet.

Odotuksia parempi talouskasvu, inflaativauhdin hidastuminen ja keskuspankkien rahapolitiikan keventyminen antoivat laaja-alaisesti tukea sijoitusmarkkinoiden kehitykselle vuonna 2024. Lopulta globaalit osakemarkkinat tuottivat euromääräisesti lähes 27 prosenttia. Parhaiten pärjäsivät Pohjois-Amerikan osakemarkkinat 32,5 prosentin tuotolla. Tuottokehitys oli myös laaja-alaista useimpien toimialojen kurssikehityksen päädyttyä tukevasti plussan puolelle. Sen sijaan kotimaamme pörssin heikkous jatkui myös vuonna 2024, josta tuli jo kolmas peräkkäinen miinusmerkkinen vuosituotto. Korkeomaisuusluokkien tuotot olivat kokonaisuudessaan hyvällä tasolla. Parhaiten pärjäsivät High Yield -yrityslainat noin 8 prosentin tuotolla. Sen sijaan euroalueen valtionlainojen tuotto jäi noin 1 prosentin plussan puolelle, huolimatta loppuvuoden reippaasta korkotason noususta. Merkittävä vaikutus yleiseen korkotason nousuun saatiin USA:n marraskuisista vaaleista, joiden tulos lisäsi sijoittajien odotuksia paitsi talouskasvua tukevan politiikan jatkumisesta ja yritysten regulaation sekä verotuksen keventymisestä, mutta myös globaalin kauppapolitiikan kiristymisestä.

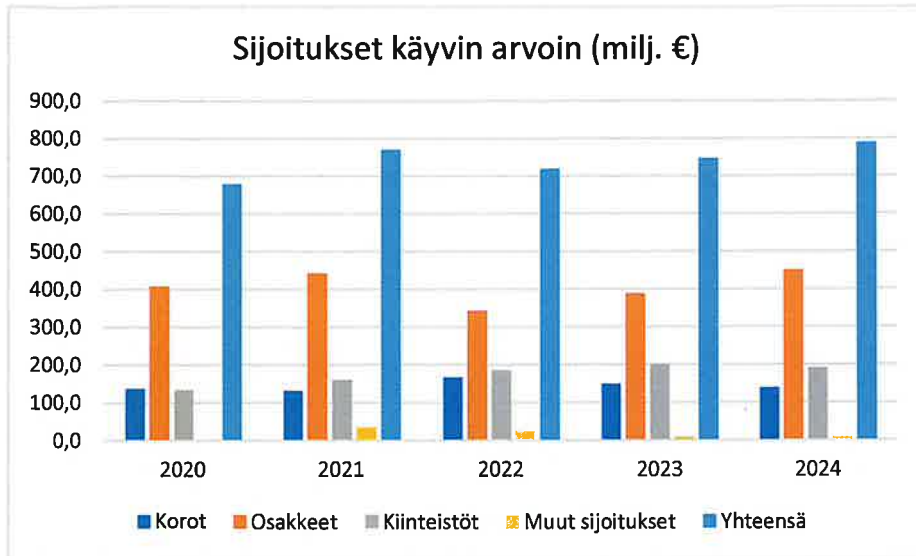
ELÄKEKASSAN SIJOITUKSET

Eläkekassan sijoitusten käyvin arvoin laskettu nettotuotto oli 7,4 (5,9) prosenttia. Parhaiten tuottivat noteeraamattomat osakkeet ja noteeratut osakkeet. Eri omaisuuslajien tuotot on koottu ohaiseen taulukkoon ja sen jälkeiseen tekstiin.

Sijoitustoiminnan tuotto- ja volatiliiteetti prosentit 2024–2020

	2024	2023	2022	2021	2020
Tuotto	7,4	5,9	-5,0	15,5	5,7
Volatiliiteetti	3,5	3,2	5,2	4,7	6,6

	%
Tuotto sitoutuneelle pääomalle %	
Korkosijoitukset yhteensä	4,62
Lainasaamiset ¹⁾	6,75
Joukkovelkakirjalainat	5,02
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	3,19
Osakesijoitukset yhteensä	12,79
Noteeratut osakkeet ³⁾	15,26
Pääomasijoitukset ⁴⁾	5,12
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	42,85
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-0,74
Suorat kiinteistösijoitukset	2,30
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-2,84
Muut sijoitukset	8,21
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	8,21
Hyödykesijoitukset	
Muut sijoitukset ⁷⁾	
Sijoitukset yhteensä	7,50
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	7,42



Kuva: Sijoitukset käyvin arvoin (milj. €)

Kiinteistöt

Kiinteistömarkkinan vaikeudet jatkuivat vuonna 2024. Korkotason laskukaan ei piristänyt markkinaa ja kustannustaso säilyi korkeana. Suomen kiinteistömarkkinassa tehtyjen kiinteistökauppojen määrä jäi yhä erittäin alhaiselle tasolle eli yhteensä noin 2,0 miljardiin euroon. Kiinteistökauppojen määrä ja ulkomaisten sijoittajien osuus Suomessa vastaa tasoa, joka nähtiin viimeksi finanssikriisin jälkeisinä vuosina.

Eläkekassan suorat kiinteistösijoitukset ja sijoitukset HYPO-konseptin mukaisiin asuntotontteihin tuottivat 2,3 (4,8) prosenttia vuonna 2024. Asuntojen vuokraustilanne pysyi kohtuullisena. Suorien kiinteistösijoitusten tuottoa laskivat vuoden lopussa kiinteistökohteiden arvoihin tehdyt arvonalennukset.

Toimisto- ja liiketilojen käyttöaste säilyi markkinatilanteeseen nähden yhä kohtuullisena, yksi logistis-tuotannollinen kohde oli koko vuoden tyhjänä lokakuulle, jonka jälkeen kohde saatiin myytyä käyttäjä-ostajalle. Lisäksi myös yksittäisiä toimistotiloja oli tyhjänä.

Sijoitukset kiinteistörahastoihin tuottivat -2,8 (0,2) prosenttia. Rahastojen tuloksia rasittivat erityisesti kohdekohtaisten arvostusten jyrkkä lasku ja korkokulut.

Kiinteistösijoitusten osuus sijoitussalkusta oli vuoden lopussa 24,2 (27,0) prosenttia ja tuotto oli -0,7 (2,2) prosenttia.

Suorien kiinteistösijoitusten osuus kiinteistöallokaatiosta oli 38,2 (42,2) prosenttia ja listaamattomien kiinteistörahastojen 61,8 (57,8) prosenttia. Eläkekassan suoraan omistamat HYPO-konseptin mukaiset vuokratontit myytiin joulukuussa HYPO:n uudelle Osatontti III-rahastolle, johon Eläkekassa lähti mukaan sijoittajaksi. HYPO-konseptin mukaisiin Suomen Osatontti Ky -rahastoihin sekä Suomen Asunnot ja Tontit Ky -rahastoon tehtyjen sijoitusten osuus säilyi yhä merkittävänä eli 18,6 (19,3) prosenttia Eläkekassan koko kiinteistöomaisuudesta.

Lainat

Lainoja oli toimintavuoden päättyessä yhdeksän kappaletta yhteensä 5,1 (6,9) miljoonaa euroa. Lainat ovat muita lainoja, mistä osa koostuu yhteistyökumppaneille myönnettyistä pääomalainoista ja osa on myönnetty Eläkekassan osaomistamalle kiinteistörahastolle.

Korkosijoitukset

Korkosijoitusten osuus koko sijoitusomaisuudesta oli vuoden lopussa 17,6 (20,0) prosenttia jakaantuen siten, että lainasaamisten osuus oli 0,7 (0,7), joukkovelkakirjalainojen 12,2 (13,8) ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden ja talletusten osuus oli 4,8 (5,5) prosenttia. Joukkovelkakirjasijoitusten tuotto oli 5,0 (5,1), ja lainasaamisten 6,8 (7,3) prosenttia.

Osakesijoitukset

Osakesijoitusten osuus sijoitussalkussa oli vuoden lopussa 57,1 (52,0) prosenttia. Noteerattujen sijoitusten osuus osakesalkusta oli 36,2 (31,5), pääomasijoitusten 18,0 (18,3) ja noteeraamattomien osakkeiden 2,9 (2,1) prosenttia. Noteerattujen osakkeiden tuotto oli 15,3 (12,0) prosenttia. Pääomasijoitusten tuotto oli 5,1 (3,1) prosenttia. Noteeraamattomien osakesijoitusten tuotto oli 42,9 (16,3) prosenttia.

Muut sijoitukset

Muihin sijoituksiin on luettu absoluuttisen tuoton rahastosijoitukset ja hyödykesijoitukset. Absoluuttisten sijoitusten osuus sijoitussalkusta oli 1,1 (1,1) prosenttia ja tuotto oli 8,2 (1,3). Hyödykesijoituksia ei vuoden vaihteessa ollut.

VAKAVARAISUUS

Vastuuvelan tuottovaatimus

Eläkelaitoksen vastuuvelalle on asetettu tuottovaatimus, mikä koostuu kolmesta osasta; rahastokorosta, eläkevastuun täydennyskerroimesta ja osaketuottokertoimen perusteella lasketusta osasta. Rahastokorko on kolme prosenttia. Täydennyskerroin perustuu eläkelaitosten keskimääräiseen vakavaraisuuteen. Mitä korkeampi on vakavaraisuus, sitä korkeampi on tuottovaatimus. Osaketuottokertoimen perusteella määräytyvä tuottovaatimus puolestaan perustuu siihen tuottoon, jonka eläkelaitokset keskimäärin saavat noteerattuihin osakkeisiin tekemistään sijoituksista. Jos osaketuotto on negatiivinen, tuottovaatimus laskee ja jos positiivinen, tuottovaatimus nousee.

Eläketurvakeskuksen määrittelemä eläkevarojen tuotto-oletus on reaalisesti 2,5 % vuodessa vuoteen 2032 asti, jonka jälkeen se on 3,5 % vuodessa (*Sijoitussuunnitelma 2024). Tuotto-oletus johdetaan eri sijoituskohteiden tuotto-oletuksista ja niiden osuuksista sijoitussalkussa. Seuraaville kahdeksalle vuodelle käytetään matalampaa tuotto-oletusta ennen kaikkea matalan korkotason vuoksi.

Tuottovaatimuksen muodostuminen:

	2024	2023
Rahastokorko	3,00 %	3,00 %
Täydennyskerroin	0,60 %	0,68 %
Osaketuottokerroin	0,91 %	2,34 %
Yhteensä	4,51 %	6,02 %

Eläkekassan hallitus vahvistaa vuosittain eläkekassan sijoitusallokaation siten, että tuotto-odotus on mahdollisimman korkea hallituksen asettaman riskitason puitteissa. Riskitaso riippuu eläkekassan vakavaraisuudesta. Hyvä sijoitus-tuotto edellyttää aina hallittua riskinottoa. Tuottotavoite asetetaan taloussuhdanne huomioiden riittävästi vähimmäis-tavoitteen yläpuolelle eläkekassan kilpailukyvyyn säilyttämiseksi. Tavoitteena on keskimääräistä vakuutusyhtiötä pa-rempi tuotto, jotta vakuutusmaksutaso voidaan pitää keskipitkällä tähtäimellä kilpailijoita alempana. Maksutasoon vaikuttaa merkittävästi myös työkyvyttömyysriski, jonka hallinnassa on apteekki-alalla onnistuttu hyvin.

Vakavaraisuusaste

Vakavaraisuusaste vuoden lopussa oli 132,4 (132,4) prosenttia. Vakavaraisuuspääoma oli 1,58 (1,69) kertainen verrattuna riskijakauman edellyttämään vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuuspääoma oli yhteensä 195,5 (185,6) miljoonaa euroa, josta lisävakuutusvastuuta oli 38,0 (51,6), positiiviset arvostuserot 149,5 (125,9) miljoonaa euroa ja omaa pääomaa 8,1 (8,1) miljoonaa euroa. Lisävakuutusvastuuta on purettu 13,6 (18,1) miljoonaa euroa. Lisävakuutusvastuu toimii sijoitustoiminnan riskipuskurina siten, että hyvinä vuosina sitä pyritään kasvattamaan ja huonoina vuosina sitä voidaan purkaa sijoitustoiminnan tappioiden peittämiseen. Lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää ei

ole otettu käyttöön. Vakavaraisuuspääoma kokonaisuutena on tarkoitettu vakuutus- ja sijoitustoiminnan riskien kantamiseen. Toisena sijoitustoiminnan puskurina toimii osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu, mikä puskuroid osittain osaketuottojen vaihtelua ja on sidottu eläkelaitosten keskimääräiseen noteerattujen osakkeiden tuottoon.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Eläkekassan oleellinen toimintaympäristöön vaikuttava muutos on ollut valmisteilla olleen eläkeuudistuksen julkaiseminen tammikuun lopussa.

Tuore eläkeuudistus vahvistaa eläkkeiden rahoitusta. Maksutasolla arvioituna uudistuskokonaisuuden vaikutus on keskimäärin noin 1,5 prosenttiyksikköä TyEL-maksua alentava. Osakepaino nousee, mikä oletusarvoisesti kasvattaa työeläkevaroja. Eläkkeiden määräytyminen ja ikäraajat pysyvät ennallaan, eläkemaksu säilyy nykytasolla vuoteen 2030.

Eläkeuudistus tähtää eläkevarojen sijoitustuottojen parantamiseen muuttamalla yksityisten alojen työeläkelaitosten sijoitustoiminnan sääntelyä. Se sisältää myös sopimuksen yksityisten alojen työeläkemaksun (TyEL) 24,4 prosentin maksutasosta vuosiksi 2026–2030. Lisäksi se sisältää inflaatiopakettajan, joka hillitsee työeläkkeisiin tehtäviä indeksikorotuksia, jos työeläkeindeksi nousee palkkakerrointa nopeammin kahden vuoden ajanjaksolla. Uudistus ei muuta nykyisiä eläke-etuuksia, kuten eläkeikiä ja -karttuvia.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on käynnistetty lainvalmistelu ehdotettujen toimenpiteiden pohjalta. Hallituksen esitystä valmistelevalle työryhmän toimikausi päättyy 31.3.2026. Aikataulu muutosten voimaantulolle tarkentuu lainvalmistelun edetessä.

OTM Juha-Pekka Ojala on nimitetty Eläkekassan toimitusjohtajaksi 5.5.2025 alkaen, nykyisen toimitusjohtajan Hannu Hokan jäädessä eläkkeelle.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Taloudelliseen toimintaympäristöön kohdistuu riskejä edellisvuosien tapaan. Näkymä tulevaan on edelleen osin sumuinen. Rahoitusmarkkinoilla korkotason muutokset arvioidaan aiempaa maltillisemmiksi ja osakemarkkinoilla odotukset puoltavat nousujohteista markkinakehitystä. Geopolitiikka luo oman varjonsa rahoitusmarkkinoiden toimintaan, mutta talousennusteiden konsensus on kuitenkin maltillisen positiivinen.

Eläkekassa on vahvan vakavaraisuuden omaava eläkevakuuttaja, jonka ennakoiva riskienhallinta ja ammattitaitoinen henkilöstö osaltaan varmistavat vakuutetuille laadukkaan eläketurvan ja hyvät edellytykset toiminnalle ja tuottoisalle kehitykselle myös jatkossa. Eläkekassa on ottanut vakuutuksia omaisuutensa ja toimintansa jatkuvuuden turvaamiseksi. Vakuutusturvan riittävyttä kartoitetaan säännöllisesti osana riskienhallintaa.

Vireillä ei ole oikeudenkäyntejä tai muita juridisia riskejä, jotka vaikuttaisivat oleellisesti Eläkekassan toiminnan tulokseen.

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Vakuutusmaksutulo		
Lakisääteisten eläkkeiden vakuutusmaksut	78 798 988,24	76 529 138,26
Vakuutusmaksutulo yhteensä	<u>78 798 988,24</u>	<u>76 529 138,26</u>
Sijoitustoiminnan tuotot	47 814 840,79	36 554 678,23
Korvauskulut		
Lakisääteisten eläkkeiden maksetut korvaukset	-90 822 471,75	-86 499 499,30
Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos	-7 881 717,00	-5 303 765,00
Korvauskulut yhteensä	<u>-98 704 188,75</u>	<u>-91 803 264,30</u>
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Lakisääteiset eläkkeet	-8 126 295,20	-1 350 813,60
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä	<u>-8 126 295,20</u>	<u>-1 350 813,60</u>
Hoitokulut	-3 394 169,50	-3 305 051,55
Sijoitustoiminnan kulut	<u>-16 389 175,58</u>	<u>-16 624 687,04</u>
Vakuutustekninen tulos	0,00	0,00
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Muut kulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) varsinaisesta toiminnasta	0,00	0,00
Tuloverot		
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

TASE	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Ohjelmistot	659 600,15	708 003,36
Huoneistojen perusparannusmenot	37 421,16	54 596,83
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	697 021,31	762 600,19
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	697 021,31	762 600,19
Sijoitukset		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ja -rahastot	77 460 891,12	86 383 337,76
Lainasaamiset omilta kiinteistöyrityksiltä	0,00	2 000 000,00
Kiinteistösijoitukset yhteensä	77 460 891,12	88 383 337,76
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	530 150 973,08	498 772 969,32
Rahoitusmarkkinavälineet	1 240 000,00	640 000,00
Muut lainasaamiset	5 076 180,40	4 926 180,40
Talletukset	6 401 493,27	6 041 609,51
Muut sijoitukset	6 485 312,17	12 289 624,40
Muut sijoitukset yhteensä	549 353 958,92	522 670 383,63
Sijoitukset yhteensä	626 814 850,04	611 053 721,39
Saamiset		
Muut saamiset	347 618,71	205 463,26
Muu omaisuus		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	40 967,46	54 623,29
Muut aineelliset hyödykkeet	1 161 569,96	1 161 569,96
Rahat ja pankkisaamiset	11 698 265,01	9 141 975,34
Muu omaisuus	106 657,29	106 657,29
Muu omaisuus yhteensä	13 007 459,72	10 464 825,88
Siirtosaamiset	15 045 817,58	15 727 966,17
VASTAAVAA YHTEENSÄ	655 912 767,36	638 214 576,89
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Vararahasto	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 102 915,02	8 102 915,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	8 102 915,02	8 102 915,02
Vakuutustekninen vastuuelva		
Lakisääteiset eläkkeet		
Vakuutusmaksuvastuu	305 327 511,00	283 616 456,00
Korvausvastuu	297 572 313,00	289 690 596,00
Lisävakuutusvastuu	37 965 873,94	51 550 633,74
Lakisääteisten eläkkeiden vastuuelva yhteensä	640 865 697,94	624 857 685,74
Vakuutustekninen vastuuelva yhteensä	640 865 697,94	624 857 685,74
Velat		
Muut velat	5 842 560,00	4 384 601,72
Siirtovelat	1 101 594,40	869 374,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	655 912 767,36	638 214 576,89

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	16 008 012,20	6 654 578,60
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset tai realisoitumattomat arvон muutokset	7 107 492,81	-1 359 041,84
Suunnitelman mukaiset poistot	298 263,72	259 009,86
Myyntivoitot ja tappiot	-21 258 413,80	-3669345,65
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	2 155 354,93	1 885 200,97
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	539 993,14	-361 598,29 *
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	1 690 178,27	255 768,52 *
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 385 526,34	1 779 371,20
A Liiketoiminnan rahavirta	4 385 526,34	1 779 371,20
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-27 105 853,64	-12 099 248,24
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	25 495 645,98	14 641 052,12
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä	-219 029,01	-306 368,58
B Investointien rahavirta	-1 829 236,67	2 235 435,30
Rahoituksen rahavirta		
C Rahoituksen rahavirta yhteensä	0,00	0,00
Rahavarojen muutos (A+B+C)	2 556 289,67	4 014 806,50
Rahavarat tilikauden alussa	9 141 975,34	5 127 168,84
Rahavarat tilikauden lopussa	11 698 265,01	9 141 975,34

* oikaistu 2023 lukuja ei summavaikutusta

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	1.1-31.12.2024	1.1-31.12.2023
Lakisääteisten eläkkeiden vakuutusmaksutulo		
TyEL:n mukainen		
Työntekijän osuus	19 264 656,26	18 622 393,61
Työnantajan osuus	42 755 104,97	41 270 507,86
TyEL:n mukainen yhteensä	62 019 761,23	59 892 901,47
YEL:n mukainen	16 779 227,01	16 636 236,79
Yhteensä	78 798 988,24	76 529 138,26
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Lakisääteiset eläkkeet		
TyEL	-8 116 592,20	-1 335 883,60
YEL	-9 703,00	-14 930,00
Yhteensä	-8 126 295,20	-1 350 813,60
Korvauskulut		
Lakisääteiset eläkkeet		
Maksetut eläkkeet		
TyEL	-80 297 219,22	-75 684 123,20
YEL	-46 440 455,39	-42 450 260,61
Maksetut eläkkeet yhteensä	-126 737 674,61	-118 134 383,81
Vastuunjakokorvaukset		
TyEL	18 651 983,81	16 713 871,24
YEL	31 980 826,81	27 402 929,71
Vastuunjakokorvaukset yhteensä	50 632 810,62	44 116 800,95
aikojen perusteelle karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	1 376 599,44	1 037 884,26
VEKL:n valtion korvaus	84 310,38	60 390,14
YEL:n valtion osuus	-15 311 719,62	-12 875 604,36
	-13 850 809,80	-11 777 329,96
Muut korvaukset	-816 456,07	-639 604,45
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	-50 341,89	-64 982,03
Lakisääteiset eläkkeet yhteensä	-90 822 471,75	-86 499 499,30
Korvauskulut yhteensä (maksetut korvaukset)	-90 822 471,75	-86 499 499,30
Hoitokulut		
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	-61 701,00	-50 350,00
Muut palkat	-751 143,31	-800 747,37
Yhteensä	-812 844,31	-851 097,37
Eläkekulut	-136 067,92	-142 685,09
Muut henkilösivukulut	-128 237,24	-109 421,11
Lakisääteiset maksut	-148 582,10	-143 007,85
IT-kustannukset	-1 298 091,98	-1 222 530,27
Muut hoitokulut	-870 345,95	-836 309,86
Yhteensä	-3 394 169,50	-3 305 051,55
Lakisääteiset maksut		
ETK:n kustannusosuus	-116 916,44	-109 091,17
Oikeushallintomaksu	-12 668,35	-11 989,56
Finanssivalvonnan valvontamaksu	-17 697,31	-16 531,39
Muut erät	-1 300,00	-5 395,73
Yhteensä	-148 582,10	-143 007,85
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	-38 154,77	-35 196,26
Muut palkkiot	-6 189,46	-7 278,80
Yhteensä	-44 344,23	-42 475,06

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

SIJOITUSTOIMINAN NETTOTUOTTO ERITTELY

1.1-31.12.2024

1.1-31.12.2023

Sijoitustoiminnan tuotot:		
Tuotot sijoituksista osakkaana olevaan työnantajayritykseen	0,00	0,00
Osinkotuotot	0,00	0,00
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Osinkotuotot	0,00	0,00
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	6 682 128,53	6 120 213,55
Yhteensä	6 682 128,53	6 120 213,55
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	12 325 948,36	10 035 652,74
Korkotuotot	1 008 913,39	1 237 612,01
Muut tuotot	206 141,22	200 166,18
Yhteensä	13 541 002,97	11 473 430,93
Yhteensä	20 223 131,50	17 593 644,48
Arvon alentumisten palautukset		
Myyntivoitot	4 237 232,18	10 971 706,47
Yhteensä	23 354 477,11	7 989 327,28
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä:	47 814 840,79	36 554 678,23
Sijoitustoiminnan kulut:		
Kulut kiinteistösijoituksista ¹	-1 814 336,20	-1 581 283,17
Kulut muista sijoituksista ²	-1 134 051,08	-1 110 757,61
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	0,00	0,00
Yhteensä	-2 948 387,28	-2 692 040,78
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-11 344 724,99	-9 612 664,63
Rakennusten poistot	0,00	0,00
Myyntitappiot	-2 096 063,31	-4 319 981,63
Yhteensä	-13 440 788,30	-13 932 646,26
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä:	-16 389 175,58	-16 624 687,04
Sijoitustoiminnan nettotuotto		
ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	31 425 665,21	19 929 991,19
Sijoitusten arvonkorotus	0,00	0,00
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	0,00	0,00
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	31 425 665,21	19 929 991,19
¹ Kulut kiinteistösijoituksista sisältää hoitokuluja	-261 497,92	-299 423,32
² Kulut muista sijoituksista sisältää hoitokuluja	-470 272,07	-458 564,79
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä sisältää hoitokuluja	-731 769,99	-757 988,11

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

TASEEN LIITETIEDOT

Kiinteistösijoitusten erittely

	31.12.2024		31.12.2023	
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ja rahastot	Lainasaamiset omilta kiinteistöyrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ja rahastot	Lainasaamiset omilta kiinteistöyrityksiltä
Kiinteistösijoitusten muutokset				
Hankintameno 1.1.	95 692 503,43	2 000 000,00	81 814 598,23	8 000 000,00
Lisäykset	3 153 594,84	0,00	20 957 169,86	12 000 000,00
Vähennykset	-11 089 042,15	-2 000 000,00	-7 079 264,66	-18 000 000,00
Tilikauden poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	87 757 056,12	0,00	95 692 503,43	2 000 000,00
Kertyneet poistot 1.1	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset 1.1.	-9 309 165,67	0,00	-4 823 730,48	0,00
Vähennysten arvonalentumiset tilikauden arvonalentumiset	2 409 856,04	0,00	-4 485 435,19	0,00
Arvonalentumisten palautukset	-3 396 855,37	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumisten palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset 31.12.	-10 296 165,00	0,00	-9 309 165,67	0,00
Arvonkorotukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	77 460 891,12	0,00	86 383 337,76	2 000 000,00

Eläkekassan omassa käytössä olevat kiinteistösijoitukset

	31.12.2024	31.12.2023
Jäljellä oleva hankintameno	697 874,78	697 874,78
Kirjanpitoarvo	697 874,78	697 874,78
Käypä arvo	1 657 220,01	1 648 242,26

Lainasaamiset	Saldo 1.1.2024	nostot	lyhennykset	Saldo 31.12.2024	Tilikauden korot
Koy Vantaan Solar siltarahoitus	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	0,00	0,00
	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	0,00	0,00

Siirtosaamiset	Saldo 31.12.2024
Eläkkeet 01 2025	7 952 975,24
TYEL 12 2024 laskutus	5 200 064,61
Korkojaksotukset	504 641,47
Saaminen vastuunjaosta	1 343 825,00
Muita saatavia 7 kpl	44 311,26
	15 045 817,58

Oman pääoman muutokset	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma		
Vararahasto 1.1.	0,00	1 622 915,02
Vararahasto 31.12.	0,00	0,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	8 102 915,02	6 480 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 31.12.	8 102 915,02	8 102 915,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
Vapaa oma pääoma yhteensä	8 102 915,02	8 102 915,02
Oma pääoma yhteensä	8 102 915,02	8 102 915,02

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	2024	2023
Ohjelmat		
Hankintameno 1.1.	1 200 932,65	894 163,07
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00
Lisäykset	219 029,01	306 769,58
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 419 961,66	1 200 932,65
Kertyneet poistot 1.1.	492 929,29	269 302,87
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden poistot	267 432,22	223 626,42
Kertyneet poistot 31.12.	760 361,51	492 929,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	659 600,15	708 003,36
Toimiston peruskorjaus		
Hankintameno 1.1.	171 756,74	171 756,74
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	171 756,74	171 756,74
Kertyneet poistot 1.1.	117 159,91	99 984,24
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden poistot	17 175,67	17 175,67
Kertyneet poistot 31.12.	134 335,58	117 159,91
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 421,16	54 596,83
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	276 949,78	277 350,78
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	799,00
Vähennykset	0,00	-1 200,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	276 949,78	276 949,78
Kertyneet poistot 1.1.	222 326,49	204 118,72
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden poistot	13 655,83	18 207,77
Kertyneet poistot 31.12.	235 982,32	222 326,49
Kirjanpitoarvo 31.12.	40 967,46	54 623,29
Maalaukset		
Hankintameno 1.1.	106 657,29	106 657,29
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	106 657,29	106 657,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	106 657,29	106 657,29

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Hyödykeryhmä

Koneet ja kalusto

Ohjelmat

Toimiston peruskorjaus

Poistomenetelmä

25% menojaannoopoisto

5 vuoden tasapoisto (20%)

10 vuoden tasapoisto (10%)

Poistosuunnitelmana ovat verotuksessa sallitut enimmäispoistot. Hyödykkeet joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat (enintään 1 000 euroa ja tilikaudella yhteensä enintään 5 000 euroa) on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi (EVL 33:1-2 §).

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSEROT

	31.12.2024		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
<i>Kiinteistösijoitukset</i>			
Kiinteistöt	0,00	0,00	0,00
Kiinteistöosakkeet	87 757 056,12	77 460 891,12	85 796 432,33
Lainasaamiset omilta kiinteistöyhtiöiltä	0,00	0,00	0,00
<i>Muut sijoitukset</i>			
Osakkeet ja osuudet	557 553 678,03	530 150 973,08	671 227 466,74
Rahoitusmarkkinavälineet	2 640 000,00	1 240 000,00	1 279 375,00
Muut lainasaamiset	5 076 180,40	5 076 180,40	5 076 180,40
Talletukset	6 401 493,27	6 401 493,27	6 401 493,27
Muut sijoitukset	6 485 312,17	6 485 312,17	6 485 312,17
	665 913 719,99	626 814 850,04	776 266 259,91
Arvostuserot yhteensä			149 451 409,87
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi ja niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta (+/-)		0,00	
Kirjanpito sisältää arvonorotuksia			
Sijoitusomaisuuden arvonorotukset		0,00	
Käyttöomaisuuden arvonorotukset		0,00	0,00

	31.12.2023		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
<i>Kiinteistösijoitukset</i>			
Kiinteistöt	4 279 186,11	4 279 186,11	5 571 464,81
Kiinteistöosakkeet	91 413 317,32	82 104 151,65	91 231 423,11
Lainasaamiset omilta kiinteistöyhtiöiltä	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
<i>Muut sijoitukset</i>			
Osakkeet ja osuudet	526 059 418,33	498 772 969,32	614 275 520,01
Rahoitusmarkkinavälineet	1 760 000,00	640 000,00	640 000,00
Muut lainasaamiset	4 926 180,40	4 926 180,40	4 926 180,40
Talletukset	6 041 906,51	6 041 906,51	6 041 906,51
Muut sijoitukset	12 289 624,40	12 289 624,40	12 289 624,40
	648 769 633,07	611 054 018,39	736 976 119,24
Arvostuserot yhteensä			125 922 100,85
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi ja niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta (+/-)		0,00	
Kirjanpito sisältää arvonorotuksia			
Sijoitusomaisuuden arvonorotukset		0,00	
Käyttöomaisuuden arvonorotukset		0,00	0,00

OSAKKEET JA OSUUDET		Liite			
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut		Kpl	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Apetit Oyj		90 395,00	1,43 %	775 705,60	1 261 010,25
HKFoods Oyj		3 581 889,00	3,61 %	2 765 218,31	2 765 218,31
Oriola Oyj B		650 000,00	0,36 %	578 500,00	578 500,00
Outokumpu Oyj		400 000,00	0,09 %	1 162 000,00	1 162 000,00
YIT Oyj		400 000,00	0,19 %	996 000,00	996 000,00
				6 277 423,91	6 762 728,56
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat		Kpl	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Curify Oy		1 509,00	8,97 %	775 927,14	775 927,14
Koite Health Oy		39 680,00	6,50 %	1 500 009,60	1 500 009,60
Kuva Space Oy		35 715,00	0,99 %	500 010,00	500 010,00
Mehiläinen A kanta		240 000,00	0,60 %	240 000,00	8 560 000,00
Mehiläinen B etu		5 760 000,00	0,60 %	5 760 000,00	10 690 000,00
				8 775 946,74	22 025 946,74
Rahastosijoitukset		Kpl	Kotivaltio	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Korkorahastot					
Aktia Corporate Bond+ D		3 705 932,12	Suomi	7 016 474,76	7 807 657,80
Danske Invest Emerging Markets Debt K		2 211 018,90	Suomi	6 344 586,87	6 347 039,30
Danske Invest Yhteisökorko Plus W K		3 966 695,13	Suomi	4 012 582,28	4 411 282,32
DI Global High Yield Bonds EUR W h		521 725,61	Tanska	6 313 209,92	6 599 828,95
Evli Lyhyt Yrityslaina IB		47 727,45	Suomi	4 843 333,69	5 412 006,23
Federated Hermes Global High Yield Credit Fund Class R EI		1 840 627,90	Irlanti	6 087 179,50	6 319 059,65
LGT EM Frontier LC Bond Q EUR HDG		7 010,94	Irlanti	7 080 765,49	7 578 975,70
Mandatum AM Raha Abs		26 483,55	Suomi	2 938 700,78	3 021 902,85
Mandatum SICAV-UCITS Fixed Income Total Return Fund		67 710,52	Luxemburg	6 777 747,48	7 587 627,61
SEB Corporate Bond Fund EUR IC (Acc)		79 845,14	Luxemburg	7 880 537,00	8 862 411,54
SEB Microfinance Fund VII - A/C - NH Eur		2 500,00	Luxemburg	250 000,00	293 450,00
SEB Microfinance Fund VIII - A/C - NH Eur		60 000,00	Luxemburg	6 000 000,00	7 552 800,00
				65 543 117,77	71 794 041,95
Osakerahastot					
Amundi CAC 40 UCITS ETF		271 500,00	Luxemburg	9 676 260,00	9 676 260,00
AMUNDI ETF NASDAQ100 UCITS		41 500,00	Luxemburg	8 551 970,94	9 673 650,00
AMUNDI Index MSCI USA SRI		88 400,00	Luxemburg	6 403 368,27	9 905 308,40
Amundi S&P500 Equal Weight UCITS ETF		612 000,00	Irlanti	5 999 241,38	7 497 000,00
CT LUX I American Smaller Companies		257 657,59	Luxemburg	5 512 249,14	5 512 249,14
Danske Invest Global Sustainable Future, EUR		213 709,57	Tanska	4 148 559,95	6 887 859,50
Danske Invest Japanl Osake W K		2 705 912,31	Suomi	3 785 612,51	4 375 487,27
DIX USA Restricted, os. EUR W h		339 174,67	Tanska	5 999 999,99	9 720 746,17
DSM Capital Partners Funds GL GR- A		62 092,74	Luxemburg	10 093 838,14	11 156 202,60
DWS Invest ESG European Small/Mid Cap FC		73 958,27	Luxemburg	10 662 302,85	10 826 011,27
Erikoissijoitusrahasto Asilo Argo I		82 838,41	Suomi	8 500 000,00	12 142 055,82
Evli (Zenito) Silver and Gold C		20 864,76	Suomi	4 421 470,60	9 403 101,92
Evli GEM B		29 481,94	Suomi	6 102 508,71	6 213 761,63
Evli Hannibal B (Fourton Hannibal A)		54 144,79	Suomi	7 850 271,51	13 677 839,26
Evli Suomi Pienyhtiöt B		10 111,24	Suomi	5 791 213,00	5 791 213,00
Evli UK Value Fund IB		60 065,18	Suomi	6 008 733,77	8 148 983,19
Evli USA Kasvu B		68 538,23	Suomi	9 501 518,61	10 830 960,18
FIRST TRUST CLOUD COMPUTING		170 200,00	Luxemburg	4 995 192,57	8 298 952,00
Fondita Global Megatrends B (Fondita 2000+ B)		112 299,18	Suomi	9 064 696,75	12 826 206,36
Fourton Silkkitie Asia Equity Investment Fund		76 787,57	Suomi	17 331 115,43	22 232 304,62
iShares Core EM IMI UCITS ETF		342 800,00	Irlanti	10 001 810,75	11 222 243,60
ISHARES EDGE MSCI ERP VALUE		994 000,00	Irlanti	8 582 269,12	8 696 506,00
iShares S&P 500 - B UCITS ETF		28 700,00	Irlanti	12 990 435,60	17 242 386,00
Schroders ISF Nordic Micro Cap IZ Acc		50 356,46	Luxemburg	5 031 343,86	5 077 069,22
Schroders ISF Nordic Smaller Companies IZ A		50 225,41	Luxemburg	5 019 426,11	5 076 086,31
SEB Europe Exposure IC (EUR)		58 824,44	Luxemburg	9 298 514,55	10 055 684,56
SEB US Focus Core IC (USD)		22 483,38	Luxemburg	5 601 410,39	6 324 864,88
SPDR MSCI Europe Small Cap ETF		21 300,00	Irlanti	5 998 379,10	6 538 035,00
SPDR S&P U.S. Health Care Select Sector UCITS ETF		133 500,00	Irlanti	5 374 710,00	5 374 710,00
Vontobel Fund GI Environ Change NG EUR Acc		69 461,05	Sveitsi	7 778 128,98	7 778 128,98
				226 076 552,58	278 181 866,88
Hedge rahastosijoitukset					
Danske Invest SICAV SIF Global Cross Asset Volatility C p		57 130,96	Luxemburg	6 191 334,47	7 841 224,66
				6 191 334,47	7 841 224,66

Pääomarahastot

Amanda V East LP	2 463 337,65	Suomi	508 817,63	508 817,63
KJK II - Balkan Discovery B Dec 2016	450 000,00	Luxemburg	28 236,14	644 491,30
Amber Trust II S.C.A	385,80	Luxemburg	401 980,11	653 370,37
Bocap SME Achievers Fund I Ky	2 684 125,69	Suomi	750 230,26	750 230,26
KJK II - Balkan Discovery B May 2016	450 000,00	Luxemburg	0,00	756 470,37
KJK II - Balkan Discovery B Dec 2015	450 000,00	Luxemburg	0,00	783 238,88
Auda Asia II Feeder	4 265 000,00	Caymansaaret	0,00	827 310,62
Access Co-Investment Fund BO Europe LP	3 776 100,00	Guernsey	673 480,02	916 345,22
KJK II- Balkan Discovery B June 2015	450 000,00	Luxemburg	0,00	933 409,54
Amber Trust I S.C.A	408,06	Luxemburg	504 947,60	946 578,54
KJK Fund II - Balkan B April 2013	1 000 000,00	Luxemburg	0,00	1 186 598,73
KJK II- Balkan Discovery B June 2014	750 000,00	Luxemburg	0,00	1 590 777,36
Cubera VIII LP	6 005 198,64	Ruotsi	0,00	1 933 612,57
KJK Fund III B2	2 512 500,00	Luxemburg	2 444 134,87	2 444 134,87
SEB Private Equity Global Direct III - C2 (EUR)	2 694 675,50	Luxemburg	2 630 573,21	2 630 573,21
HL Venture Capital Club Finland	2 867 296,00	Luxemburg	2 445 327,76	2 808 458,95
CapMan Special Situations I Ky	3 269 648,71	Suomi	2 910 365,72	2 988 688,43
NFT.VC Fund I Ky	2 652 724,99	Luxemburg	2 640 039,52	3 153 109,12
Access Co-Investment Fund BO Europe II	4 980 000,00	Guernsey	3 054 000,00	3 684 297,47
HealthCap VIII LP	5 340 000,00	Sveitsi	4 127 852,00	4 127 852,00
Dasos Timberland Fund I	4 965 191,85	Luxemburg	1 582 433,46	4 465 473,00
SEB Private Equity Opportunity Fund IV IC 1 EUR	2 390 762,83	Luxemburg	192 005,34	4 877 920,25
ACIF Infrastructure LP	7 161 604,02	Guernsey	3 586 963,35	5 299 770,20
EQ PE Secondary Fund III	5 532 352,94	Suomi	4 226 470,59	5 452 147,06
KJK Fund III B1	5 862 500,00	Luxemburg	5 862 500,00	5 976 349,75
Patria Standard SOF IV Feeder LP ent. Aberdeen	7 390 845,89	Suomi	3 475 998,89	6 432 606,23
CapMan Infra Lynx Ky	7 000 000,00	Guernsey	4 553 188,28	6 552 491,00
Generation IM Sustainable Solutions Fund III	7 331 518,00	Guernsey	6 362 780,14	6 782 935,80
HL IX Fund European Partners SICAV-SIF-PEF	11 060 754,40	Luxemburg	5 980 235,19	6 917 334,68
Northleaf Secondary Partners II	10 974 000,00	Canada	5 042 674,02	6 928 992,20
Tapiola Yhteismetsä osakaskunta	621,57	Suomi	7 263 075,00	7 757 764,54
EQ PE Secondary Fund IV	9 429 322,06	Suomi	8 221 448,70	9 619 094,98
HL Large Buyout Club Fund III	11 518 871,00	Luxemburg	10 320 226,27	14 557 622,49
HL Large Buyout Club Fund SCS	13 677 093,00	Luxemburg	5 592 628,70	14 637 575,32
			95 382 612,77	140 526 442,94

Korkopääomarahastot

Albacore Partners Fund II	3 087 433,53	Britania	2 180 278,08	2 540 933,34
EAB Credit Fund I Ky	6 161 704,00	Suomi	4 892 000,00	5 607 799,28
European Asset Value Offshore Fund II	2 772 621,58	Caymansaaret	2 200 808,56	2 200 808,56
FIM Private Debt Fund I Ky	9 515 668,16	Suomi	0,00	5 949 554,23
Mandatum AM Private Debt I B	32 250,00	Suomi	3 225 000,00	3 502 494,45
Mandatum AM Private Debt II E	51 000,00	Suomi	5 100 000,00	5 641 179,63
Mandatum AM Private Debt III F	65 500,00	Suomi	6 550 000,00	7 467 206,82
OP-Henki luottoriski-sijoituskori	5 061 378,79	Suomi	1 798 016,32	1 798 016,32
UB Yritysrahoitusrahasto I Ky	3 323 200,00	Suomi	1 127 224,80	1 127 224,80
			27 073 327,76	35 835 217,43

Kiinteistöpääomarahastot

Avara Residential Fund II Ky	8357933	Suomi	5 999 998,96	6 118 259,00
CapMan Hotels II RAIF	6000000	Suomi	6 000 000,00	6 772 953,00
CapMan Nordic Real Estate II	4655924	Suomi	1 129 245,78	2 227 207,00
CapMan Nordic Real Estate III FCP-RAIF	3827185	Suomi	3 096 227,00	3 096 227,00
EAB Value Added Fund III Ky	15946267	Suomi	12 446 730,52	12 446 730,52
Elite Finland Value Added Fund II Ky	12000000	Suomi	8 277 966,64	9 284 160,00
IceCapital Housing Fund V	6012104	Suomi	6 000 000,00	6 706 597,26
IceCapital Housing Fund VI Ky	4849827	Suomi	4 259 967,39	4 259 967,39
Koelmaakeskus Ky	2000000	Suomi	1 563 233,35	3 957 709,00
LähiTapiola Asuntorahasto Prime Ky	5000000	Suomi	1 667 879,23	1 667 879,23
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	4899951	Suomi	3 411 186,71	3 411 186,71
Mandatum AM Kansainväliset Kiinteistöt II D	63200	Suomi	5 899 804,51	5 899 804,51
Mandatum AM Kansainväliset Kiinteistöt III D	38800	Suomi	3 640 040,50	3 640 040,50
Suomen Asunnot ja Tontit I Ky	18772371	Suomi	14 486 657,13	17 825 045,96
Suomen Osatontti II Ky	5499780	Suomi	4 289 780,29	5 773 973,53
Suomen Osatontti III Ky	2103215	Suomi	2 103 215,29	2 103 215,29
Suomen Osatontti Ky	11885144	Suomi	7 888 888,89	9 975 595,17
			92 160 822,19	105 166 551,07

Kiinteistörahastot

Erikoissijoitusrahasto Mandatum AM Suomi Kiinteistöt II	71 253,19	Suomi	8 382 765,14	8 493 501,57
Erikoissijoitusrahasto S-Pankki Toimitila	48 599,72	Suomi	4 272 930,76	4 272 930,76
			12 655 695,90	12 766 432,33

Yhteensä*

540 136 834,09 **680 900 452,56**

*kirjanpitoarvoltaan ja käyvältä arvoltaan alle 500 000 euron sijoitukset on jätetty esittämättä

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA	31.12.2024	31.12.2023
Lakisääteiset eläkkeet		
Vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu	586 469 469,00	573 458 398,00
Lisävakuutusvastuu	37 965 873,95	51 550 633,74
Lakisääteisten eläkkeiden osaketuottosid.lisävak.vast	16 430 355,00	-151 346,00
Vakuutustekninen vastuovelka yhteensä	640 865 697,95	624 857 685,74
KATTEENA OLEVA OMAISUUS	788 469 166,38	746 686 391,29
VELKA VASTUUNJAKOON / SAATAVA VASTUUNJAOSTA	31.12.2024	31.12.2023
TyEL velka (+) vastuunjakoon / saatava (-) vastuunjaosta	1 184 588,00	163 110,00
YEL velka (+) vastuunjakoon / saatava (-) vastuunjaosta	-1 343 825,00	-1 667 368,00
	-159 237,00	-1 504 258,00
VAKAVARAISUUSPÄÄOMA	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoman erät	8 102 915,00	8 102 915,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Lisävakuutusvastuu	37 965 874,00	51 550 633,74
Positiiviset arvostuserot	149 451 410,00	125 922 100,85
osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä	0,00	0,00
muut erät	0,00	0,00
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	195 520 199,00	185 575 649,59
VAKAVARAISUUSPÄÄOMAAN LIITTYVÄT RAJAT	31.12.2024	31.12.2023
Vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä	41 196 697,00	36 720 458,00
Vakavaraisuusraja	123 590 060,00	110 131 375,00
Vakavaraisuusraja x 1,3	160 667 078,00	143 170 787,00
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä	370 770 181,00	330 394 125,00
Vakavaraisuusrajaa laskettaessa käytettävä vastuovelka	602 875 191,00	573 292 122,00

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

LEASINGSOPIMUKSET / vastuut	Päätymispäivä	2025 erääntyvät	2026-30 erääntyvät	Yhteensä
Siemens Financial Service AB				
A9997072 - Postimaksukone	28.2.2026	601,90+alv	0	601,90+alv
A10095151 - HP USB-C G5 Essential Dock	30.4.2026	10 558,00+alv	2 639,50+alv	13 197,50+alv
A10023928 - HP Color LaserJet Pro	28.2.2026	941,04+alv	0	941,04+alv
A10168150 - Palomuri Unifi UDM	31.8.2027	1 594,12+alv	2 391,18+alv	3 985,30+alv
A10381720 - Canon imageRUNNER	31.7.2028	2 028,00+alv	5 070,00+alv	7 098,00+alv
A10272081 - Synology DS1621	30.11.2027	1 009,06+alv	1 513,59+alv	2 522,65+alv
Secto Automotive Oy				
Honda CR-V Hybridi Elegance 4WD	30.6.2028	11 770,92 + alv	29 427,30+alv	41 198,22+alv
Yhteensä		28 503,04+alv	41 041,57+alv	69 544,61+alv

LÄHIPIIRILAINAT JA LÄHIPIIRILLE ANNETUT VAKUUEDET JA VASTUUSITOUKSET JA LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Lähipiirille ei ole annettu lainoja, vakuuksia tai vastuusitoumuksia. Lähipiiriliiketoimina kirjataan olennaiset tapahtumat, joita ei ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Tällaisia lähipiiritoimia ei ole ollut vuosina 2024 tai 2023.

PORASTON ALV-RYHMÄN YHTEISVASTUUT

31.12.2024

Poraston alv-ryhmän yhteisvastuulliset tarkistusvastuut

15 899 801,20

Poraston alv-ryhmän yhteisvastuullinen alv-velka 11/24 ja 12/24

1 351 870,10

TASEEN ULKOPUOLISET SAATAVAT

Poraston hallitus on päättänyt oman pääoman ehtoisen pääomalanain koroksi 0,5%. Kumulatiivinen korko on mahdollinen vuoden 2023 alusta lähtien. Koska yhtiöllä ei ole jakokelpoisia varoja, korkoa ei ole kirjattu eikä maksettu, vaan yhteensä 5 586,74 € korko siirtyy maksettavaksi tulevaisuuteen, kun sen maksaminen on mahdollista.

	nostettu €	nosto pv	pvä	kumulatiivinen korko
Porasto Oy pääomalaina erä 1	218 333,50	28.9.2020	730	2 183,34
Porasto Oy pääomalaina erä 2	218 333,50	9.12.2020	730	2 183,34
Porasto Oy pääomalaina erä 3	58 513,40	10.6.2021	730	585,13
Porasto Oy pääomalaina erä 4	100 000,00	12.10.2023	735	595,89
Porasto Oy pääomalaina erä 5	150 000,00	12.12.2024	19	39,04
				5 586,74

SIJOITUSSITOUKSET

	Sitoumukset	Maksettu 31.12.24	Avoimet 31.12.24
Sjoitussitoumukset yhteensä €	250 118 324,00	236 082 221,41	46 940 891,31
Sjoitussitoumukset yhteensä \$	86 978 500,00	66 114 862,09	20 863 637,91
	83 721 724,90	63 639 293,57	20 082 431,33
Sjoitussitoumukset kaikki yhteensä euroissa Usd määräiset kurssattu 31.12.24 kurssilla 1,0389	333 840 048,90	299 721 514,98	67 023 322,64

	Sitoumukset	Maksettu 31.12.23	Avoimet 31.12.23
Sjoitussitoumukset yhteensä €	236 118 324,00	211 753 253,22	51 714 759,61
Sjoitussitoumukset yhteensä \$	90 978 500,00	64 479 349,67	26 499 150,33
	83 721 724,90	63 639 293,57	20 082 431,33
Sjoitussitoumukset kaikki yhteensä euroissa Usd määräiset kurssattu 31.12.23 kurssilla 1,105	318 451 808,16	270 105 605,86	75 695 891,13

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

TILIVUONNA 2024 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja pdf-tulosteina Emce
Pääkirja pdf-tulosteina Emce
TyEL-reskontra pdf-tulosteina Emce
YEL-reskontra pdf-tulosteina Emce
Vuokrankantokirjat pdf-tulosteina Tampuuri
Tiilinpäätös - tasekirja sidottuna

TOSITELAJIT 2024

		numerot	säilytys
ALV siirrot	ALV	1-12	sähköinen
Tiliotetosite	EDO	1-25	sähköinen
Tiliotetosite	EMO	1-236	sähköinen
Tiliotetosite	ENO	1-22	sähköinen
Tiliotetosite	ERO	1-251	sähköinen
Sijoitukset	FA	1-248	sähköinen
Jaksotukset	JAKS	1-8	sähköinen
Manageeraus	MANA	1-8	sähköinen
Muistiotositeet	MT	1-150	sähköinen
Ostolaskut	OLE	1-1180	sähköinen
Ostomaksut	OME	1-207	sähköinen
Palkat	PLE	1-25	sähköinen
Tiilinpäätös	TP	1	sähköinen
Vuokrareskontra	VU	1-12	sähköinen

HENKILÖSTÖ 31.12.2024

Degerlund Myrna	eläke- ja kuntoutusasiantuntija	Eläkevakuutukset
Ekström Seija	vakuutusasiantuntijat	Eläkevakuutukset
Hämäläinen Anniina	eläke- ja kuntoutusasiantuntija	Eläkevakuutukset
Konttila Satu	eläke-, kuntoutus- ja vakuutusasiantuntija	Eläkevakuutukset
Koponen Marja	eläkehallintopäällikkö	Eläkevakuutukset
Riihikanto Minna	eläke- ja kuntoutusasiantuntija	Eläkevakuutukset
Otso Ervasti	asiantuntijalääkäri	Eläkevakuutukset
Pratch Hanna	työhyvinvointi- ja HR-päällikkö	Henkilöstöhallinto
Jäntti Antti	kiinteistösijoituspäällikkö	Kiinteistöhallinta
Mansikkamäki Kirsti	isännöitsijä	Kiinteistöhallinta
Hokka Hannu	toimitusjohtaja	Hallinto/Talous
Huutonen Maija	talousassistentti	Hallinto/Talous
Joutsu Kimmo	talouspäällikkö	Hallinto/Talous
Kannas Virpi	controller	Hallinto/Talous
Kuhta Susanna	laskenta-asiantuntija	Hallinto/Talous
Mäkelä Tommi	sijoitusjohtaja	Hallinto/Talous
Vilhu Pieta	hallintoassistentti	Hallinto/Talous

RISKIENHALLINTA JA RISKIT

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Eläkekassan riskienhallinnan tavoitteena on ehkäistä ja minimoida riskejä, jotka vaarantaisivat eläkekassan lakisääteisten tehtävien hoidon jatkuvuuden ja kannattavuuden. Eläkekassaa uhkaavat huomattavat riskit pyritään tunnistamaan, arvioimaan sekä rajaamaan. Riskienhallinta ei kuitenkaan saa hankaloittaa eläkekassan normaalia toimintaa, johon luonnollisesti sisältyy vakuutustoimintaan ja sijoitustoimintaan liittyvä hallittu riskinotto. Riskienhallinnan pitää olla kustannustehokasta.

Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Hallitus käsittelee ja hyväksyy vähintään kerran vuodessa riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet ja sijoitussuunnitelman. Hallitus ja toimiva johto laativat strategisen päätöksenteon ja riskienhallinnan osana vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA), missä on arvioitu merkittävimpien riskien vaikutusta sekä määritelty riskienhallinnan periaatteet ja vastuut. Riskiarvio on osa riskienhallintaa, joka on myös osana sisäistä valvontaa. Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa kassan strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteutuminen, toimintojen tehokkuus ja laatu sekä riskienhallinnan kattavuus.

Riskienhallinnan organisointi ja prosessit

Hallitus huolehtii eläkekassan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siten myös riskienhallinnan organisoinnista. Riskienhallinnan välineitä ovat hallituksen hyväksymät ohjeet ja suunnitelmat sekä toimitusjohtajan, eläkekassan vakuutusmatemaatikon, kirjanpidon ja omaisuudenhoidon raportit ja tilastot.

Eläkekassa kehittää ja uudistaa toimintojaan viranomaisvaatimusten mukaisesti. Finanssivalvonta edellyttää, että eläkelaitoksella tulee olla riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskiä ottavasta toiminnosta. Riskienhallintajärjestelmän tulee kattaa laitokseen kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

Riskienhallinta on keskeinen osa eläkekassan toimintaa. Sen tavoitteena on varmistaa, etteivät eläkekassan toimintaan tai toimintaympäristöön liittyvät riskit toteutuessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita, vaaranna eläkekassan toiminnan jatkuvuutta tai eläkekassaan kohdistuvaa luottamusta.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevan riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa eläkekassan strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteutuminen, toimintojen tehokkuus ja laatu sekä riskienhallinnan kattavuus. Keskeistä on turvata vakuutettujen, eläkkeensaajien ja osakkaiden oikeudet kaikissa tilanteissa. Eläkekassan hallitus huolehtii eläkekassan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siten myös riskienhallinnan organisoinnista.

Hallitus käsittelee riskienhallintaprosessia sekä arvioi sen ajantasaisuutta ja tehokkuutta. Tarkemmat riskienhallintaprosessit on kuvattu sijoitussuunnitelmassa ja muut prosessit on kuvattu tarkemmin Sisäinen valvonta ja prosessit – asiakirjassa.

Riskienhallinnan periaatteet

Riskienhallinnan ja riskien valinnan periaatteina kassassa ovat:

- o riskinotto on yhteneväinen strategisten ja operatiivisten linjausten kanssa
- o riskinotto ei vaaranna kassan toimintaa tai talouden vakautta
- o määritettyjä riskirajoja noudatetaan
- o riskien vaikutukset kyetään tunnistamaan
- o kassan riskienhallinta on mahdollisimman ennakoivaa ja aktiivista.

Riskienhallintatoiminto

Eläkesäätiö- ja eläkekassalain mukaan eläkekassalla on oltava toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä. Riskienhallintatoiminto on ulkoistettu Porasto Oy:lle. Poraston kanssa tehty sopimus kattaa varojen ja vastuiden hallinnan, sijoitukset, maksuvalmiuden, keskittymäriskin hallinnan ja operatiivisten riskien hallinnan sekä on riippumaton riskiä ottavista toiminnoista. Sopimuksessa hallitus on määrittänyt sisällön riskienhallinnalle

ja vahvistanut kirjalliset riskienhallinnan toimintaperiaatteet. Toimintaperiaatteissa on määritelty eläkelaitoksen merkittävimmät riskit, mittarit, riskinoton rajat, riskienhallinnan tavoitteet, riskienhallintatoimenpiteet, vastuut ja valvontaperiaatteet. Riskinoton rajoja määritettäessä on otettu huomioon eläkelaitoksen riskinotto-/riskinkantokyky. Toimintaperiaatteissa on määritelty, kuka vastaa riskinotosta, miten riskiä mitataan ja seurataan sekä miten riskin pysymistä hyväksyttävissä rajoissa valvotaan. Toimintaperiaatteista käy ilmi, miten riskeistä raportoidaan. Hallitus vastaa siitä, että toimintaperiaatteita noudatetaan eläkelaitoksessa ja sen ulkoistamissa palveluissa. Riskienhallintatoiminnon periaatteet vahvistetaan vuosittain hallituksessa.

Riski- ja vakavaraisuusarvio (ORSA)

Eläkekassalle on laadittu myös hallituksen vuosittain päivittämä riski- ja vakavaraisuusarvio ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). ORSA:ssa on analysoitu kokoavasti kaikki keskeiset toimintaan vaikuttavat riskit.

Sijoitustoiminnan järjestäminen ja sijoitussuunnitelma

Eläkesäätiö- ja eläkekassalain mukaan eläkevarat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti sekä maksuvalmius varmistuen. Lain mukaan eläkekassan hallituksen on laadittava sijoitussuunnitelma. Sijoitustoiminnan riskinottoa ohjaa hallituksen vuosittain vahvistama sijoitussuunnitelma, missä on määritelty sijoitustoimintaan liittyvät riskit kuten esimerkiksi sijoitusvaltuudet. Sijoitustoiminnan riskienhallinta on systemaattista ja jatkuvaa.

Sisäinen valvonta

Eläkesäätiö- ja eläkekassalain mukaan eläkekassalla on oltava laitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta, joka kattaa laitoksen kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoiminnan ja muut keskeiset toiminnot. Sisäiseen valvontaan kuuluu myös asianmukaisen raportoinnin varmistaminen eläkelaitoksen kaikilla organisaatioyksiköillä. Sisäisen valvonnan asiakirja käsitellään eläkekassan hallituksessa vuosittain vähintään kaksi kertaa. Voimassa oleva sisäisen valvonnan asiakirja on päivitetty viimeksi 22.1.2025.

Compliance -toiminto

Eläkesäätiö- ja eläkekassalain mukaan eläkekassan sisäiseen valvontaan kuuluu säännösten noudattamista valvova toiminto eli compliance-toiminto. Compliance -toiminto on jaettu eläkekassassa sekä ulkoiseen että sisäiseen compliance -toimintoon. Ulkoisesta compliance -toiminnosta vastaa AA Jenni Laininen (Laininen Law Oy) ja sisäisestä compliance toiminnosta vastaa eläkehallintopäällikkö Marja Koponen. Compliance- toiminto siirtyi kokonaan Jenni Lainisen vastuulle 25.1.2025.

Vakuutustoiminnan riskit

Työeläkejärjestelmä on osittain rahastoiva. Eläkkeiden rahastoidut osat ovat eläkelaitosten (eläkesäätiöt, eläkekassat ja eläkeyhtiöt) vastuulla. Vuosittain maksettavista eläkkeistä rahastoitua osaa on noin kolmannes. Rahastoimaton osuus on yhteisesti kustannettavaa tasausosaa, joka kustannetaan vuosittain kerättävällä vastuunjakokorvauksilla.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa eläkelaitoksille vakuutusmaksun ja vastuuvelan tai eläkevastuun laskentaa koskevat laskuperusteet niiden hakemuksesta.

Eläkekassan vakuutuslajit on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksessa.

Määrällisiä tietoja eläkekassan B-osaston vastuuvelasta 31.12.2024:

Korvausvastuu	282 752 620	
Alkaneet vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet	241 945 002	
Alkaneet vanhuuseläkkeet		221 878 734
Tunnetut työkyvyttömyyseläkkeet		17 846 507
Varaus tuntemattomia tk-eläkkeitä varten		2 219 761
Tasausvastuu	40 807 618	
Vakuutusmaksuvastuu	305 302 878	
Vastaiset vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet	288 872 523	
Vastaiset vanhuuseläkkeet		285 407 113
Vastaiset työkyvyttömyyseläkkeet		3 465 410
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	16 430 355	
Varsinainen vastuovelka	588 055 498	
Lisävakuutusvastuu		37 965 874
TyEL -vastuovelka yhteensä	626 021 372	

Vakuutusteknisten riskien määrittely

Eläkekassan vakuutustekniset riskit ovat lähinnä vastuuvelan riittävydessä. Vakuutustekniset riskit päivitetään vähintään kolmen vuoden välein.

Vastuuvelka voi osoittautua riittämättömäksi, jos toimintapiirin vakuutuskanta oleellisesti poikkeaa muiden eläkeläisten vakuutuskannasta ja keskimääräinen elinikä ylittää laskuperusteiden mukaisen oletuksen. Vastuuvelan riittämättömyys heijastuisi suoraan kannatusmaksun riittävyteen, jolloin kannatusmaksulle kohdistuisi seuraavina vuosina korotuspainetta ja maksu ei välttämättä kohdistuisi oikealle vuodelle.

Mikäli sijoitustoiminnan tuotot jäisivät vähintään 5 prosenttiyksikköä työeläkeyhtiöiden saavuttamia tuottoja alhaisemmaksi, eläkekassa voisi joutua perimään suurempaa kannatusmaksua. Tällainen kehitys vaatisi kuitenkin erittäin poikkeavan kehityskulun. Eläkekassan vakuutuskannan rakenne on edullinen ja sillä on lisäksi keskimääräistä korkeampi vakavaraisuusaste, mitkä antavat kilpailuetua työeläkeyhtiöihin verrattuna. Vakuutuskannan rakenteen johdosta eläkekassa kykenee pitämään vakuutusmaksutason pitkällä aikavälillä alhaisemmalla tasolla kuin työeläkevakuutusyhtiöt. Tällä hetkellä vastuuvelan kehityksessä ei ole nähtävissä mitään sellaista, joka vaarantaisi Eläkekassan vakavaraisuuden tai kannatusmaksutason kilpailukykyisyyden.

Eläkekassan toimintapiiriä muokattiin sääntömuutoksen yhteydessä vuoden 2023 aikana. Apteekkialan toimintaedellytykset Suomessa saattavat tulevaisuudessa muuttua, millä voi olla vaikutusta toimintapiiriin ja jäsenistöön. Muutoksen vaikutukset arvioidaan olevan kuitenkin rajalliset.

Vakuutusteknisten riskien riskienhallintaprosessit

Eläkekassan 10 vuoden ennuste eläkemenon ja vastuuden kehityksestä on päivitetty vuonna 2022. Eläkekassan vakuutusmatemaatikko vastaa eläkevastuun turvaavuudesta.

Kassan sijoitustoiminnan ennakoitujen tuottojen riittävyys suhteessa vastuuvelkaan muodostaa riskin. Tätä riskiä hallitaan säännöllisesti tehtävällä skenaarioanalyysillä, jota voidaan nimittää myös stressitestiksi.

Sijoitustoiminnan riskit

Eläkekassan on sijoitettava varansa turvaavasti, tuloa tuottavasti, vastuullisesti sekä eläkekassan maksuvalmiutta silmällä pitäen. Sijoitustoiminnan turvaavuutta ja riskinkantokyvyn vahvistamista säädellään vakavaraisuuslailla sekä Finanssivalvonnan Määräyksillä ja ohjeilla.

Eläkekassa voi suojautua sijoitustoiminnan riskejä vastaan huolehtimalla siitä, että sijoitusallokaatio ei poikkea liikaa työeläkeyhtiöiden keskimääräisestä allokaatiosta ja rajoittamalla yksittäisiin sijoituskohteisiin tehtävien sijoitusten kooka riskinkantokyvyn mukaan.

Eläkekassan pitkän aikavälin reaalisiksi tuottotavoitteeksi on määritetty 3,0 %. Kun reaalisien tuottotavoitteeseen lisätään 2 %:n inflaatioennuste ja eläkekassan puolen prosentin tuottoerotavoite, saadaan nimellinen 5,5 %:n tuottovaatimus. Keskipitkän aikavälin tuottovaatimus on noin 5,0 %.

Sijoitustoimintaan liittyy useita eri riskejä, jotka voidaan jakaa operatiivisiin riskeihin ja markkinariskeihin. Operatiiviset riskit liittyvät organisaation resursseihin eli riittävään henkilöstön määrään ja osaamistasoon. Pienessä organisaatiossa ei pystytä omin voimin turvaamaan joka tilanteessa ja joka alueella korvaavaa resurssia, joten on käytettävä ostopalveluja. Markkinariskiä, millä tarkoitetaan sijoituksen arvon muuttumista sijoitusaikana, pyritään ensisijaisesti vähentämään hajauttamalla sijoitukset mahdollisimman tehokkaasti. Markkinariskiä voidaan mitata eri mittareilla, jotka sisältyvät eläkekassan säännölliseen raportointiin.

Sijoitustoiminnan riskeihin varaudutaan vakavaraisuuspääomalla. Se muodostuu omasta pääomasta, lisä- vakuutusvastuusta ja sijoitusten arvostuseroista. Mikäli sijoitustoiminnan tuotot ylittävät vastuuvelalle hyvitetävän koron, erotuksella voidaan kasvattaa vakavaraisuuspääomaa tai käyttää sitä vakuutusmaksujen alentamiseen tai molempia. Päinvastaisessa tilanteessa toimintapääomaa puretaan tarvittava määrä. Vakavaraisuuspääomaan voidaan lisätä myös osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, mitä Eläkekassan ei ole tarvinnut ottaa käyttöön. Käyttöönotto edellyttää sijoitussuunnitelman ja riskienhallintasuunnitelman päivittämistä lain edellyttämällä tavalla.

Osaketuottojen puskurina toimii osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu. Osa eläkelaitosten osakeriskistä on yhteisesti eläkejärjestelmän kannettavana, mikä on toteutettu sitomalla vastuuvelan tuottovaatimus osittain osaketuottojen kehitykseen. Näin vastuuvetka toimii puskurina osittain sijoitustuloksen heilahteluun. Eläkekassa pyrkii kartuttamaan vakavaraisuutta eli vakavaraisuuspääomaa vähintään samassa suhteessa vastuun kasvun kanssa.

Vähintään kerran vuodessa toteutetaan stressitestit ja salkun optimointi eri vaihtoehtoilla liittyen tuottoon ja volatiliiteettiin sekä määritellään riskirajat.

Sijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1.–31.12.2024

	Markkina-arvo	Jakauma markkina-arvoin	Tuotto sitoutuneelle pääomalle	Volatiliiteetti	Modifioitu Duraatio
Korkosijoitukset	139 074 527	17,6 %	4,6 %	1,3 %	2,17
Lainasaamiset	5 417 860	0,7 %	6,7 %	0,5 %	5,92
Joukkovelkakirjalainat	96 190 991	12,2 %	5,0 %	1,6 %	2,64
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	37 465 676	4,8 %	3,2 %	0,3 %	0,52
Osakesijoitukset	450 064 750	57,1 %	12,8 %	6,4 %	
Noteeratut osakkeet	285 337 774	36,2 %	15,3 %	9,7 %	
Pääomasijoitukset	141 875 677	18,0 %	5,1 %	4,0 %	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	22 851 299	2,9 %	42,8 %	34,2 %	
Kiinteistösijoitukset	190 962 983	24,2 %	-0,7 %	2,0 %	
Suorat kiinteistösijoitukset	73 030 000	9,3 %	2,3 %	2,9 %	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	117 932 983	15,0 %	-2,8 %	2,6 %	
Muut sijoitukset	8 366 906	1,1 %	8,2 %	4,2 %	
Absoluuttisen tuoton sijoitukset	8 366 906	1,1 %	8,2 %	4,2 %	
Hyödykesijoitukset	0	0,0 %			
Muut sijoitukset	0	0,0 %			
Sijoitukset yhteensä	788 469 166	100,0 %	7,4 %	3,5 %	

Vakavaraisuuslaskennan mukaisesti sijoitusomaisuuden merkittävimmät markkinariskit jakautuvat riskiluokittain seuraavasti: Osakeriski 58 prosenttia, valuuttariski 20 prosenttia, kiinteistöriski 19 prosenttia, korko- ja spread -riski 2 prosenttia.

Eläkekassan keskittymäriski on kokonaisuuden näkökulmasta vähäinen. Suurin altistuma sijoitusomaisuudesta laskettuna oli 3,7 % (Mandatum Life kapitalisaatiosopimus) ja suurin yhtiökohtainen altistuma 2,4 % (Mehiläinen Oy). Sijoitusomaisuus on laajasti hajautettu myös eri omaisuusluokkien välillä ja näin ollen sijoitusomaisuuteen kohdistuu keskittymäriskiä voidaan pitää alhaisena.

Eläkekassa on vakavarainen: Vuoden 2024 lopussa eläkekassan vakavaraisuusaste on 132,4 % (132,4 %). Eläkekassan kykyä suoriutua maksuvelvoitteistaan voidaan pitää hyvänä, ja eläkekassan sijoitusomaisuudesta noin 43 % on likvideissä sijoituskohteissa, joita tarvittaessa voidaan muutamissa päivissä likvidoida maksuvelvoitteita varten.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä.

Operatiivisia riskejä ovat mm. johtamisriski, resurssiriski, systeemiriski, turvallisuusriski, ulkoistamisriskit ja vahinkoriskit.

Operatiivisten riskien riskienhallintastrategia

Oman organisaation osalta on olemassa selkeät vastuun ja valvonnan järjestelmät. Palveluntuottajista aiheutuvan riskin varalta varmistetaan, että toimitaan luotettavien vastapuolten kanssa (pankki, omaisuudenhoitaja, säilytysyhteisö, sijoitusraporttien laatija tms.). Tämä riski on minimoitu tekemällä sopimukset arvostettujen, vakavaraisten ja luotettavien kumppaneiden kanssa, jotka pystyvät huomioimaan eläkekassan kokonais- tavoitteet ja tuntevat riittävästi kassan toimintaympäristöä.

Omaisuudenhoitosopimuksissa on aina määriteltynä toimeksiannon laajuus, annetut valtuudet, raportointi, hoitopalkio ja sopimuksen irtisanomismenettely.

Myös tietoturvan ja tietojärjestelmien häiriöihin on varauduttu ajantasaisilla palomuurilla ja virustorjuntaohjelmalla sekä sähköpostien suojauksella. Eläkekassalle on myös nimitetty tietosuojavastaava ja tehty rekisteri- ja tietosuojaselosteet. Vaarallisia työyhdistelmiä pyritään välttämään. Työohjeet ja toimenkuvaukset sekä audit trail –kuvaukset pidetään jatkuvasti ajan tasalla kuten myös Sisäinen valvonta ja prosessit –kuvausta. Operatiivisten riskien hallinnasta on huolehdittu henkilöstön osaamisen varmistamisella erilaisin koulutuksin, varajärjestelmin, prosessien dokumentoinneilla, vertailutietojen käytöllä sekä seurantamenettelyillä.

VASTUULLINEN SIOITTAMINEN

Kestävässä sijoittamisessa pyritään optimoimaan finanssipääoman käytön lisäksi luonnonvarojen sekä sosiaalisen että henkisen pääoman käyttö sijoittajavastuun veloitteen täyttymiseksi. Kestävyyseriskien hallinta on tärkeä osa riskienhallintaa. Kestävyyseriskeillä tarkoitetaan finanssiriskejä, jotka juontavat juurensa ilmastonmuutoksesta, resursien ehtymisestä, ympäristön pilaantumisesta ja sosiaalista ongelmista. Kestävän sijoittamisen huomioiminen kattavasti kaikissa kassan sijoituspäätöksissä on ollut käytäntönä jo vuosia.

Vastuullisuus on osa eläkekassan perustehtävää ja kaikkea toimintaa. Eläkekassa on julkaissut vuosittain yritys vastuuraportin, joka kokoaa yhteen vastuullisuustyön tärkeimmät osa-alueet ja teot eläkevakuuttajan näkökulmasta. Osana raportointia on laadittu koko toimintaa läpileikkaava vastuullisuusohjelma, jolla varmistetaan vastuullisen toiminnan jatkuvuus.

Sijoittajavastuun mukaan eläkelaitoksen, joka hallinnoi edunsaajiensa varoja, on toimittava edunsaajiensa etujen mukaisesti. Eläkekassa on sitoutunut noudattamaan vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Päätöksissä toteutetaan eläkelaitoksen sijoittajavastuun veloitetta kestävyysriskien huomioimiseen sijoitustoiminnassa. Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa, että eläkekassa ottaa sijoitustoiminnassaan huomioon ympäristön, sosiaalisen vastuun ja hyvän hallinnon näkökulmat (ESG, Environmental, Social and Governance). Käytännössä tämä tarkoittaa sitoutumista vastuullisuutta edistäviin periaatteisiin, valittujen vastuullisuutta edistävien sijoitusten painottamista sijoituksissa ja vähimmäiskriteerejä salkkuun valittavien sijoitustuotteiden ja varainhoitajien valinnassa sekä jatkuvaa vastuullisuuden monitorointia, raportointia ja ennalta asetettujen tavoitteiden seuranta. Eläkekassa pyrkii sijoituksillaan erityisesti ehkäisemään ilmastonmuutosta hallinnoimalla sijoitussalkun hiiliriskiä muun muassa ohjaamalla sijoituksia yrityksiin, joiden toiminta on linjassa Pariisin ilmastotavoitteiden kanssa, vähentämällä ilmastokriittisten toimialojen osuutta, pienentämällä rahoitettuja päästöjä ja ohjaamalla sijoituksia kohteisiin, jotka kehittävät ratkaisuja päästöjen välttämiseksi ja poistamiseksi. Lähtökohtaisesti sijoitusuniversumista poissuljetaan hiiliteollisuus.

Sijoitusten jatkuvalla analyysillä pyritään varmistamaan mittausmenetelmien ja tarkasteltavien vastuullisuuskriteerien kehittyminen ja ajanmukaisuus. Tuloksia voidaan hyödyntää vastuullisuuteen liittyvissä sääntelyyn liittyvissä raportoinneissa, kuten EU:n direktiivin mukaisessa CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), joka laajentaa eläkelaitosten vastuullisuusraportoinnin veloitteita 1.1.2025 alkaen.

TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA

	2024	2023	2022	2021	2020
Eläkekassat ja -säätiöt; B-osasto					
Vakuutusmaksutulo/ Maksutulo, €	78 798 988	76 529 138	74 272 789	72 740 847	71 994 327
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, € ¹	90 772 130	86 434 517	80 309 005	81 139 085	81 353 557
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, €	54 955 172	42 081 473	-37 873 845	103 579 994	36 786 052
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	7,42	5,93	-4,97	15,45	5,68
Liikevaihto, €	110 224 653	96 459 129	73 121 977	126 822 137	94 252 512
Kokonaishoitokulut, €	4 125 941	4 063 040	3 811 883	3 447 936	3 095 151
Kokonaishoitokulut % liikevaihdosta	3,74	4,21	5,21	2,72	3,28
Hoitokulut ilman työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja ja lakisääteisiä maksuja % TyEL-palkkasummasta ja YEL-työtulosta	1,00	1,01	0,94	0,81	0,73
Kokonaistulos, €	16 364 409	9 335 092	-48 051 400	56 403 757	14 829 607
Vastuovelka/ Eläkevastuu, €	640 841 065	624 842 756	618 203 107	628 453 367	585 427 493
Vakavaraisuuspääoma, € ²	195 520 199	185 575 650	181 551 692	233 270 860	180 916 628
Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,58	1,69	1,78	1,93	1,84
Eläkevarat, € ³	798 395 390	758 867 772	730 076 641	777 049 934	684 525 356
% vastuovelasta/eläkevastuusta ³	132,4	132,4	133,1	142,9	135,9
Tuloksen käyttö kannatusmaksujen alentamiseen (%) TyEL-palkkasummasta	2,51	2,15	1,55	1,73	0,06
TyEL-palkkasumma, €	255 651 164	247 355 870	236 756 480	233 744 399	231 587 452
YEL-työtulosumma, € (Eläkekassat)	68 485 764	66 062 514	70 058 000	70 532 532	72 790 872
TyEL-vakuutuksia	651	649	643	637	630
TyEL-vakuutettuja	7 572	7 375	7 239	7 034	7 217
YEL-vakuutuksia	715	694	682	689	693
Eläkkeensaajia	5 079	5 047	5 064	4 960	4 971

1) Vastaa tuloslaskelman erää maksetut korvaukset pl. TYKY -kustannukset

2) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

3) STM asetuksen (1336/2002) 13 §:n 11 kohdan mukainen vastuovelka/eläkevastuu + vakavaraisuuspääoma.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Eläkekassat ja -säätiöt; B-osasto

Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ^a	Sitoutunut pääoma ^a	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle
milj.euroa	milj.euroa	%	%	%	%	%
Tuotto €/ % sit. pääomalle						
Korkosijoitukset yhteensä	6 627 765	4,62	4,47	-1,20	2,05	2,67
Lainasaamiset ¹	341 680	6,75	7,28	6,73	6,43	7,28
Joukkovelkakirjalainat	5 126 007	5,02	5,05	-1,87	2,34	3,36
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1,2}	1 160 078	3,19	2,31	0,02	0,26	-0,17
Osakesijoitukset yhteensä	49 723 966	12,79	8,92	-11,78	21,96	6,76
Noteeratut osakkeet ³	35 949 498	15,26	11,98	-20,76	19,72	10,96
Pääomasijoitukset ⁴	7 048 883	5,12	3,11	7,06	27,77	-0,80
Noteeraamattomat osakkeet ⁵	6 725 585	42,85	16,29	-2,87	-0,31	16,59
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-1 483 483	-0,74	2,15	9,33	13,91	7,11
Suorat kiinteistösijoitukset	1 883 287	2,30	4,81	2,83	17,74	13,54
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-3 366 770	-2,84	0,24	14,44	10,80	1,70
Muut sijoitukset	642 886	8,21	1,26	-12,99	5,79	3,50
Hedge-rahastosijoitukset ⁶	642 886	8,21	1,26	-12,99	5,79	3,50
Hyödykesijoitukset						0,00
Muut sijoitukset ⁷						
Sijoitukset yhteensä	55 511 135	7,50	6,00	-4,89	15,54	5,76
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-555 963				-0,09	-0,08
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	54 955 172	7,42	5,93	-4,97	15,45	5,68

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat
Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta
- 9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Eläkekassat ja -säätiöt; B-osasto

	Perusjakauma				Riskijakauma ^a					
	31.12.2024		31.12.2023		31.12.2024		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
	€	%	€	%	€	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰
Korkosijoitukset yhteensä	139 074 527	17,64	149 254 901	19,99	139 074 527	17,64	19,99	23,18	17,02	20,22
Lainasaamiset ¹	5 417 860	0,69	5 267 860	0,71	5 417 860	0,69	0,71	0,74	0,68	0,45
Joukkovelkakirjalainat	96 190 991	12,2	102 754 847	13,76	96 190 991	12,20	13,76	17,25	13,22	17,54
Muut rahoitusmarkkinavälitteet ja talletukset ²	37 465 676	4,75	41 232 193	5,52	37 465 676	4,75	5,52	5,19	3,13	2,20
Osakesijoitukset yhteensä	450 064 750	57,08	387 933 080	51,95	450 064 750	57,08	51,95	47,70	57,52	55,10
Noteeratut osakkeet ³	285 337 774	36,19	235 330 449	31,52	285 337 774	36,19	31,52	28,69	34,58	34,39
Pääomasijoitukset ⁴	141 875 677	17,99	136 814 813	18,32	141 875 677	17,99	18,32	17,19	21,25	19,46
Noteeraamattomat osakkeet ⁵	22 851 299	2,9	15 787 819	2,11	22 851 299	2,90	2,11	1,83	1,70	1,26
Kiinteistösijoitukset yhteensä	190 962 983	24,22	201 527 661	26,99	190 962 983	24,22	26,99	25,71	20,92	19,66
Suorat kiinteistösijoitukset	73 030 000	9,26	84 921 465	11,37	73 030 000	9,26	11,37	10,85	9,20	9,34
Kiinteistösisäiset sijoitukset ja yhteissijoitukset	117 932 983	14,96	116 606 197	15,62	117 932 983	14,96	15,62	14,86	11,72	10,31
Muut sijoitukset	8 366 906	1,06	7 970 749	1,07	8 366 906	1,06	1,07	3,40	4,54	5,02
Hedge-rahastosijoitukset ⁶	8 366 906	1,06	7 970 749	1,07	8 366 906	1,06	1,07	3,40	4,54	5,02
Hyödykesijoitukset	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sijoitukset ⁷	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sijoitukset yhteensä	788 469 166	100,00	746 686 391	100,00	788 469 166	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Johdannaisten vaikutus ⁸										
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	788 469 166	100,00	746 686 391	100,00	788 469 166	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Jvk-salkun modifioitu duraatio

2,64

- Sisältää kertyneet korot
 - Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
 - Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
 - Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset
 - Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösisäiset sijoitusyhtiöt
 - Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
 - Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
 - Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).
- Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.
- Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- . Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.
 - Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Tulosanalyysi

Eläkekassat ja -säätiöt; B-osasto

Tuloksen synty

Vakavaraisuuden kartuttaminen kannatusmaksuilla

Varojen sisäinen siirto A -osastolta B-osastolle

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin

+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin + muut korkoerät¹

- Vastuuvelan tuottovaatimus

Kokonaistulos

	2024	2023	2022	2021	2020
€	€	€	€	€	€
Vakavaraisuuden kartuttaminen kannatusmaksuilla	0	0	0	0	0
Varojen sisäinen siirto A -osastolta B-osastolle	0	0	0	0	0
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	16 364 607	9 335 092	-48 051 400	56 403 757	14 829 607
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin + muut korkoerät ¹	54 955 172	42 081 473	-37 873 845	103 579 994	36 786 052
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-38 590 565	-32 746 381	-10 177 555	-47 176 237	-21 956 445
Kokonaistulos	16 364 607	9 335 092	-48 051 400	56 403 757	14 829 607

Tuloksen käyttö

Vakavaraisuuden muutokseen

Lisävakuutusvastuun muutokseen

Tasotusmäärän muutokseen (Eläkekassat)²

Arvostuerojen muutokseen

Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen

Tilikauden ylijäämään

Kannatusmaksun alennukseen

Ylikatteen tai toimintapääoman ylitteen palautukseen osakkaille/TA:lle

Varojen sisäiseen siirtoon A-osastolle

Yhteensä

Vakavaraisuuden muutokseen	9 944 549	4 023 958	-51 719 168	52 354 232	14 699 406
Lisävakuutusvastuun muutokseen	-13 584 760	-18 127 524	-14 996 135	2 855 528	171 539
Tasotusmäärän muutokseen (Eläkekassat) ²	0	0	0	0	0
Arvostuerojen muutokseen	23 529 309	22 151 482	-36 723 033	49 498 704	14 527 867
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämään	0	0	0	0	0
Kannatusmaksun alennukseen	6 419 860	5 311 134	3 667 768	4 049 525	130 201
Ylikatteen tai toimintapääoman ylitteen palautukseen osakkaille/TA:lle	0	0	0	0	0
Varojen sisäiseen siirtoon A-osastolle	0	0	0	0	0
Yhteensä	16 364 409	9 335 092	-48 051 400	56 403 757	14 829 607

- Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin

Vakavaraisuus

Eläkekassat ja -säätiöt; B-osasto

Vakavaraisuusraja €

Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä €

Vakavaraisuuspääoma ¹⁾

Vakavaraisuusaste % ²⁾

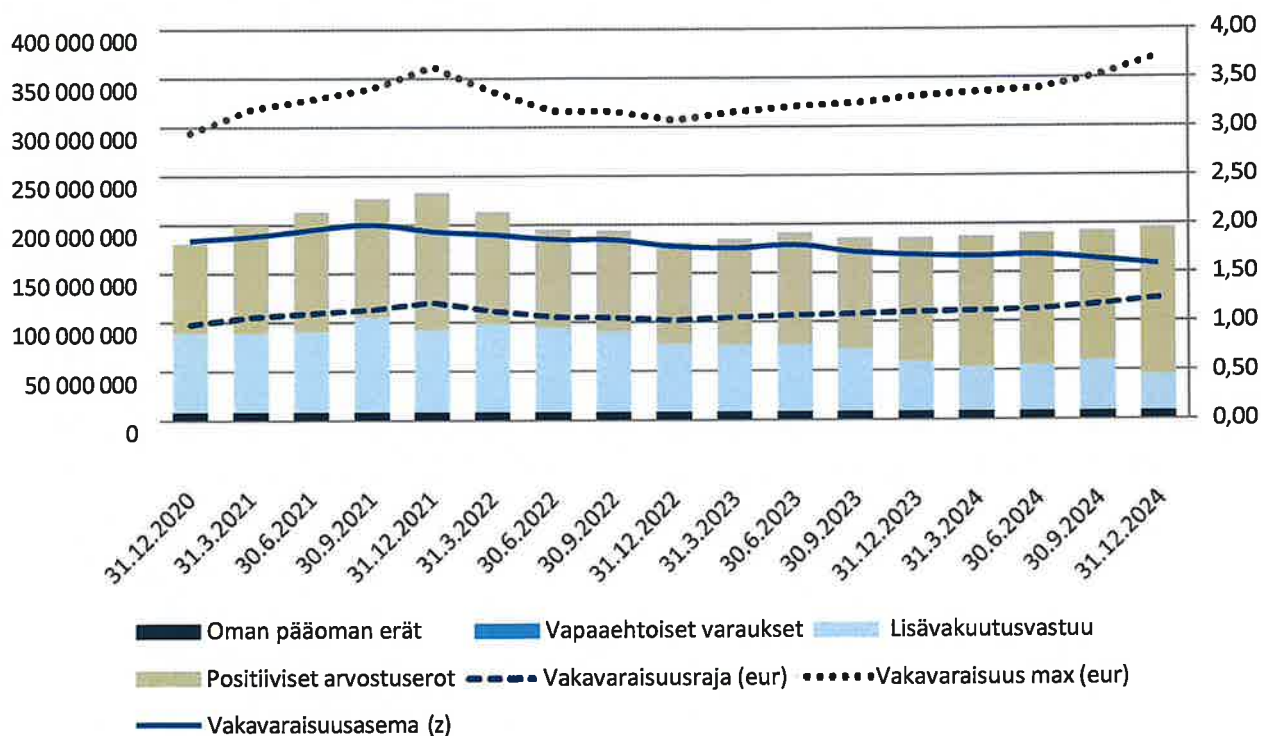
Vakavaraisuusasema ³⁾

	2024	2023	2022	2021	2020
Vakavaraisuusraja €	123 590 060	110 131 375	102 169 566	120 619 415	98 163 898
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä €	370 770 181	330 394 125	306 508 698	361 858 244	294 491 694
Vakavaraisuuspääoma ¹⁾	195 520 199	185 575 650	181 551 692	233 270 860	180 916 628
Vakavaraisuusaste % ²⁾	132,4	132,4	133,1	142,9	135,9
Vakavaraisuusasema ³⁾	1,58	1,69	1,78	1,93	1,84

1) Jos vakavaraisuuspääomaan sisältyy työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, on vakavaraisuuspääoma esitettävä lisäksi ilman ko.erää. Laskenta muuttunut vakavaraisuusuudistuksessa 1.1.2017.

2) Eläkevarat suhteessa STM asetuksen (1336/2002) 13 § 11 kohdan mukaiseen vastuuelkaan/eläkevastuuseen.

3) Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan



Työkyvyn ylläpitotoiminto

Eläkekassat ja -säätiöt; B-osasto

Vakuutusmaksutulo; työkyvyttömyysriskin hallintaosa

Korvauskulut; työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut

Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut / Työkyvyttömyysriskin hallintaosa, %

2024	2023	2022	2021	2020
€	€	€	€	€
81 965	79 080	74 940	72 934	71 600
50 342	64 982	43 266	54 602	15 437
61,42	82,17	57,73	74,86	21,56

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely ja tulos

	2024	2023	2022	2021	2020
	€	€	€	€	€
Suorat nettotuotot	17 274 744	14 901 604	16 777 237	19 060 980	15 813 170
Lainasaamiset	341 680	373 275	341 980	233 314	190 785
Joukkovelkakirjalainat	3 828 443	2 157 303	2 638 704	3 844 960	726 060
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	713 784	243 544	3 668	191 206	-170 671
Osakkeet ja osuudet	4 660 539	4 287 043	5 636 034	8 006 302	8 580 806
Kiinteistösijoitukset	8 396 561	7 953 100	8 153 967	7 387 376	7 002 902
Muut sijoitukset	-110 300	412 648	602 151	0	0
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut ¹⁾	-555 963	-525 310	-599 268	-602 178	-516 713
Arvonmuutokset kirjanpidossa ²⁾	14 150 921	5 028 387	-17 928 049	35 020 310	6 445 015
Lainasaamiset	0	0	0	0	0
Joukkovelkakirjalainat	919 897	2 179 530	-5 484 778	0	-641 622
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	18 317 891	8 295 664	-9 653 590	24 572 271	5 946 776
Kiinteistösijoitukset	-5 086 867	-5 446 807	-2 789 682	10 448 040	1 139 862
Muut sijoitukset	0	0	0	0	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	31 425 665	19 929 991	-1 150 812	54 081 290	22 258 185
Arvostuserojen muutos ³⁾	23 529 309	22 151 482	-36 723 033	49 498 704	14 527 867
Lainasaamiset	0	0	0	0	0
Joukkovelkakirjalainat	823 961	1 894 146	389 328	-1 574 941	3 584 597
Osakkeet ja osuudet	26 745 536	18 889 256	-41 708 762	49 409 846	9 695 300
Kiinteistösijoitukset	-4 793 375	1 641 841	9 765 298	1 663 799	1 247 970
Muut sijoitukset	753 187	-273 762	-5 168 897	0	0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	54 954 974	42 081 473	-37 873 845	103 579 994	36 786 052
Vastuuvelan tuottovaatimus	38 590 565	32 746 381	10 177 555	47 176 237	21 956 445
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	-7 164 900	-12 816 390	-11 328 367	6 905 053	301 740
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	16 364 409	9 335 092	-48 051 400	56 403 757	14 829 607
Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista					

¹⁾ Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin

²⁾ Myyntivoitot ja tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset

³⁾ Taseen ulkopuoliset arvonmuutokset

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpitolakia ja –asetusta, lakia eläkesäätiöistä ja -kassoista, sosiaali- ja terveysministeriön päätöksiä ja asetuksia sekä Finanssivalvonnan kirjanpitoa ja tiinpäätöstä koskevia ohjeita ja määräyksiä. Lisäksi tilinpäätöksessä on noudatettu vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annettuja määräyksiä sekä KILAn ohjeita.

Konsernitilinpäätös

Eläkekassa muodostaa omistamiensa asunto- ja kiinteistöyhtiöiden kanssa kirjanpitolain tarkoittaman konsernin. Eläkekassan omistamilla asunto- ja kiinteistöyhtiöillä ei ole konsernin ulkopuolista velkaa. Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska kiinteistöyhtiöt eivät ole yksittäin tai yhteisvaikutukseltaan olennaisia oikean ja riittävän kuvan saamiseksi Eläkekassasta.

Arvostusperiaatteet

Kiinteistösijoitukset on kirjattu hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon tai kaupan esisopimuksessa sovitun kauppahintaan. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määritelty kohteittain Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla perustuen kassan omien asiantuntijoiden sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintamenoon, jos niiden arvo on pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa suurempi. Kiinteistösijoitusten käypä arvo arvioidaan vuosittain ja vuoden 2024 tilinpäätöksessä ei ole tehty arvonalennuksia eikä arvonnkorotuksia.

Osakkeet ja osuudet on kirjattu taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Osakkeista ja osuuksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset on palautettu tulosvaikutteisesti hankintamenoon käyvän arvon nousua vastaavalta osalta, kuitenkin niin, ettei alkuperäinen hankintahinta ole ylittynyt. Noteerattujen arvopapereiden käypinä arvoina on käytetty tilinpäätöspäivän viimeistä saatavilla olevaa ostokurssia. Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty viimeistä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön laskemaa rahasto-osuuden arvoa tai sen puuttuessa hankintamenoa. Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai todennäköistä käypää arvoa. Sijoitusarvopapereiden myyntivoittojen ja – tappioiden laskennassa on käytetty keskihintamenetelmää.

Rahoitusmarkkinavälineet on kirjattu taseeseen hankintamenoon tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisenä, jota on oikaistu hankintameno ja nimellisarvon erotuksen jaksotuksella. Jaksotus on kirjattu korkotuottojen vähennykseksi tai lisäykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Hankintamenoon kirjattu jaksotusten määrä on ilmoitettu taseen liitetiedoissa. Korkotason vaihtelusta johtuvat arvomuutokset on huomioitu.

Vakuutusmaksusaamiset, lainasaamiset, muut saamiset ja talletukset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Poistot

Koneista ja kalustosta on tehty 25 %:n menojäännöspoisto, ohjelmista 20 %:n tasapoisto ja toimiston peruskorjauksesta 10 %:n tasapoisto hankintamenoista.

Perustekorko

Eläkekassan B-osaston rekisteröidyssä lisäedussa käytetty TyEL:n mukainen perustekorko oli 4,50 % ajalla 1.1.–30.6.2024 ja 5,00 % ajalla 1.7.–31.12.2024.

Taloudellista kehitystä ja vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut ja analyysit

Tunnuslukujen laskentakaavat ja sisältö:

Maksetut eläkkeet=

Tuloslaskelman mukaiset maksetut eläkkeet ja muut korvaukset (ilman työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja).

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz:in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Kassavirralla (suoritevirta) tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen ja kulujen erotusta.

Tase-erä Rahat ja pankkisaamiset otetaan mukaan sijoitusten markkina-arvoon ja sitoutuneeseen pääomaan samoin kauppahintasaamiset ja -velat.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely=

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoon + Muut korkoerät – Vastuuvelan tuottovaatimus. Muut korkoerät sisältävät sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

Sijoitusjakauma käyvin arvoon

Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin. Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyhtiöihin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöihin luetaan kiinteistöisjoituksiin.

Liikevaihto=

+ vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	X
+ sijoitustoiminnan nettotuotto kirjanpidossa	X
+ muut tuotot	X

Kokonaishoitokulut=

+ tuloslaskelman erä Hoitokulut	X
+ sijoitustoiminnan hoitokulut	X

Kokonaistulos=

Vakavaraisuuden kartuttaminen vakuutusmaksuilla	X
+ Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoon	X
+ Varojen sisäinen siirto osastolta A osastolle B	X

Vakavaraisuuspääoma

Vakavaraisuuspääoma ja sen rajoja koskeva tunnusluku esitetään myös kuvan muodossa viideltä vuodelta

- vakavaraisuusraja
- vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä
- vakavaraisuuspääoma
- eläkevarat suhteessa STM asetuksen (1336/2002) 13 §:n 11 kohdan mukaiseen vastuuvelkaan/eläkevastuuseen (vakavaraisuusaste %)
- vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan (vakavaraisuusasema)

Eläkevarat (STM asetuksen (1336/2002) 11 §:n kohdan mukaisesti)

TyEL-palkkasumma ja YEL-työtulosumma

Tilinpäätösajankohdan mukainen palkkasumma- ja työtulosumma –arvio koko vuodelta.

Vakuutusten, vakuutettujen ja eläkkeensaajien lukumäärä

Lukumäärä, joka on tilinpäätöshetken mukainen.

TyEL vakuutetuista joiden tiedot ilmoitetaan eläkekassalle kuukausittain, lasketaan niiden lukumäärä, joilla on ollut ansioita viimeisen kuukauden aikana, kuitenkin siten, että jokainen tulee lasketuksi vain kerran. Perhe-eläkkeessä eläkkeensaajien lukumäärä lasketaan aina yhdeksi riippumatta edunsaajien lukumäärästä.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsinki 19. maaliskuuta 2025

Tommi Saarelainen
Hallituksen puheenjohtaja

Minna Hälikkä
Varapuheenjohtaja

Risto Holma
Hallituksen jäsen

Anna Schoultz
Hallituksen jäsen

Kirsi Kotokorpi
Hallituksen jäsen

Katja Tanskanen
Hallituksen jäsen

Hannu Hokka
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 2. huhtikuuta 2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Martin Grandell
KHT

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 38 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 38 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 38 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 38 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 38 sider før denne side

ANNA MARIETTA SCHOULTZ

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Anna Schoultz

2a1aa9db-1411-4714-9d66-393d6e76b65a - 2025-03-19 15:40:19 UTC +02:00

BankID / MobileID - 96762280-9ef0-4842-8456-c0290c924c70 - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KIRSI MARITA KOTOKORPI

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirsi Kotokorpi

d51c0b74-e424-4089-b720-2617617ab390 - 2025-03-19 16:47:29 UTC +02:00

BankID / MobileID - 507eb089-8bce-4335-bd8a-882319193f57 - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

TOMMI HENRIK SAARELAINEN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Apteekkien Eläkekassa

3cd0bea0-843e-46dd-8d39-495ce183c696 - 2025-03-19 18:28:05 UTC +02:00

BankID / MobileID - 1bf78225-84fc-4df6-9cae-cfef37b63993 - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

HANNU YRJÖ ENSIO HOKKA

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Hannu Hokka

5c1ed03b-39d3-44d6-a5b1-b3d054664757 - 2025-03-19 20:48:57 UTC +02:00

BankID / MobileID - d9cdc55a-5d7a-45b5-9704-7a325dbd5534 - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

RISTO TAPANI HOLMA

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Risto Holma

59176223-6d1c-4a0b-a027-803e1d25d97c - 2025-03-20 10:02:05 UTC +02:00

BankID / MobileID - b4febfb7-15d8-4278-9131-cd3004efc92b - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MINNA MARIKA HÄLIKKÄ

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Suomen Farmasialiitto ry

2ee7ca1e-a1e5-427b-987c-efdcd19c070b - 2025-03-20 12:45:09 UTC +02:00

BankID / MobileID - 05112017-ae94-44f8-8db4-85ac90c2c857 - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Katja Maria Tanskanen

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Apteekkien Eläkekassa

4ff3ff1d-b8b5-4431-ba15-afcc35b86b12 - 2025-03-20 15:54:37 UTC +02:00

BankID / MobileID - 55b103b7-732f-4dd1-93cb-e1c2a709da80 - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

asemavaltuuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmitteckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 39 pages before this page
Dokumentet inneholder 39 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 39 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 39 sider før denne side

Detta dokument innehåller 39 sidor före denna sida

Martin Andreas Grandell

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: PricewaterhouseCoopers Oy

5c63ed6f-de49-47bb-b462-6b4e86cbb32a - 2025-04-02 11:46:33 UTC +03:00

BankID / MobileID - 6e936d7d-0ad0-4fc9-b64e-8b86bcd23e49 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuutus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Tilintarkastuskertomus

Apteekkien Eläkekassan kassan kokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan eläkekassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Apteekkien Eläkekassan (Y-tunnus 0116361-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia eläkekassasta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan eläkekassan kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos eläkekassa aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon eläkekassan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä eläkekassan kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei eläkekassa pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä.

Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.


Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 2.4.2025

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö



Martin Grandell
KHT